

Savaitės įvykiai

Indijos min. pirm. Morarji R. Desai pasmerkė buv. min. pirm. Indira Gandhi 1975 įvykdytą Sikkim karalijos aneksiją, bet pareiškė negalįs šios aneksijos atitaisyti.

Sov. S-ga didelėm pastangom stato Baikalo-Amūro geležinkelio liniją toj srity esantiem didelėm anglies, mineralų ir miškų ištekliams eksploatuoti. Ši linija kartu sudarys ir pakaitalą pagal Kinijos sieną einančiai Transibirijos linijai. Darbam panaudojama kariuomenė, tunelių gręžimo specialistai ir tūkstančiai komjaunuolių.

Afrikos valstybės pareikalavo, kad JT saugumo taryba pasmerktų tarp Rodezijos min. pirmininko ir juodųjų vadų pasiektą susitarimą.

JAV atstovas JT žmogaus teisių komisijoj Edward M. Mezvinsky reikalavo, kad Komisija kreiptų daugiau dėmesio į Sov. S-gos vyriausybės vykdomus tikinčiųjų žmonių persekiojimus. Jis taip pat priminė, kad nežinint vykstančios Belgrado konferencijos, Sov. S-ga yra areštavusi 15 Helsinkio susitarimų vykdymui sekti komiteto narių.

Prez. Carter pasmerkė Sov. S-gą už atsisakymą į baigminės Belgrado konferencijos deklaraciją įtraukti ir nusikaltimų prieš žmogaus teises paminėjimą. Jis pareiškė, kad JAV ir toliau spaus Sov. S-gą dėl jos pasirašytų susitarimų vykdymo.

JAV suteikė Vengrijai palankiausius prekybinius tarifus už tai, kad ji pasižadėjo palengvinti emigracijos sąlygas.

Rodezijos karinės pajėgos išveržė į Zambijos teritorijoj veikiančių Rodezijos partizanų bazę. Per kautynes žuvo 38 partizanai.

JT gen. sekret. Kurt Waldheim paskyrė Ganos diplomata Kenneth Dalzie ūkinio planavimo gen. direktorium.

Gvatemalėj vykę prezidento rinkimai pasibaigė kandidatų kaltinimais, kad balsų skaičiavimas buvęs neteisingas. Centro koalicijos kandidatas gen. Romeo Lucas Garcia surinko 173,237, o dešiniojo sparno plk. Enrique Peralta Azurdia — 168,068 balsus. Pagal konstituciją prezidentą turėtų dabar rinkti parlamentas.

Izraelio gynybos min. Ezer Weizman paprašė, kad JAV suteiktų Izraeliui karinės pagalbos už 15 bil. dol. per ateinančią dešimtmetį.

Sov. S-gos privatūs benzino vartotojai sunaudoja tik 6 proc. pagaminamo benzino, todėl benzino kainos net ir dvigubas pakėlimas nesudarys reikiamo kapitalo naujimi aliejaus šaltiniams ieškoti.

Paaiškėjo, kad trumpą laiką su dabar kalėjime laikomu Anatolijum Ščaranskiu kartu gyvenęs dr. Sanja L. Lipansky vienerius metus bendradarbiavo su JAV CIA, tačiau JAV nusistatymas dėl Ščaranskiui primetamų kaltinimų nepasikeis.

Amerikos žydų organizacijų vadai nepaprastai spaudžia prez. Carter artimiausius bendradar-

LB KULTŪROS TARYBOS VEIKLA

LF pelno skirstymo komisijos posėdis

Pirmasis šiais metais Lietuvos Fondo pelno skirstymo komisijos posėdis įvyko sausio 21 Chicagoj. LB Kultūros tarybai jame atstovavo Juozas Gaila, painformavęs komisijos narius apie įvykdytus projektus ir ištirtus prašymus kultūriniais reikalais, kurie pernai komisijos buvo pavesti LB Kultūros tarybos sprendimui. Posėdyje Kultūros tarybai buvo paskirta 7,000 dolerių: 1,000 dol. — dramos premijai, 5,000 dol. — Pasaulio Lietuvos Archyvo reikalams ir 1,000 dol. įvairiems kultūriniam renginiam apylinkėse.

Pasaulio Lietuvos Archyvas

JAV LB Kultūros taryba globoja PL Archyvą, įsikūrusį Jau-nimo Centro patalpose Chicagoj. Archyvo vedėju yra Česlovas Grincevičius, archyvaru — L. Kerulis. Praktiškai PL Archyvas yra išlaikomas Lietuvos Fondo finansine parama. Pereitais metais archyvo išlaidos siekė 1642.36 dol. Pajamos: 1,000 dol. iš Lietuvos Fondo, 500 dol. iš LB Kultūros tarybos ir 25 dol. Č. Grincevičiaus auka. Šiais metais Lietuvos Fondo paskirti 5,000 dol. yra žymi parama, kuri padengs archyvo šių metų išlaikymo išlaidas ir sudarys galimybę padidinti archyvo turta, nes pvz. pernai knygų pirkimui tebuvo išleista tik 25 doleriai.

bius, kad jis būtų nuolaidesnis Izraeliui, nes esą dabartiniai vyriausybės pareiškimai nėra nešaliski. Ypač jų didelis nepasitenkinimas yra nukreiptas prieš prezidento patarėją Brzezinski, kuris pasitarime su žydų vadais buvęs antagonistiškas, grasinantis ir net antisemitiskas.

Prez. Carter bendru pareiškimu su Jugoslavijos prez. Tito patikino, kad JAV ir toliau remis Jugoslavijos nepriklausomybę, integralumą ir vienybę. Be to, buvo pažadėta imtis griežtų priemonių prieš jugoslavų antititinių imigrantų kriminalinius veiksmus.

Jugoslavija ištrėmė tris amerikiečius — Bros Antonovič, Zoriana Luckij ir Andrew Karkac, bandžiusius sušauktų spaudos konferencijoj skystis dėl ukrainiečių persekiojimo Sov. S-goj.

Baigiantis Belgrado konferencijai, Sov. S-gos atstovas Julij M. Vorancov aštriai puolė Vakarų valstybes, kad jos pavertusios konferenciją ideologine konfrontacija.

Nikaragvos kairieji teroristai nužudė prez. Anastasio Somoza Debayle karinį patarėją gen. Reynaldo Perez Vega.

Graikijos ir Turkijos ministrai pirmininkai tarėsi Šveicarijoj dėl Egėjo jūros ir Kipro reikalų.

Sov. S-ga oficialiai pareikalavo Ženevos nusiginklavimo konferencijoj uždrausti neutroninę bombą.

Čilės prez. Augusto Pinochet panaikino nuo 1973 perversmo ten veikusių apsiausties būklę.

Kinija leido atidaryti kai kurias krikščionių bažnyčias ir jose melstis.

Lietuviškosios radijo valandėlės ir Kultūros taryba

Šiuo metu JAV tėra tik viena lietuviškoji radijo valandėlė, išlaikoma Lietuvos Bendruomenės apylinkės; tai Philadelphiajos Lietuvos Bendruomenės Balsas. Tačiau Bostono lietuvių radijo v. alanda Laisvės Varpas, vadovaujama Petro Viščinio, ir Waterburio Lietuvos Bendruomenės Balsas, vedamas V. Vaitkaus, laikomi savarankiškais LB vienetais, nors ir ne LB apylinkių išlaikomais.

Kultūros taryba talkino Visuomeninių reikalų tarybai ruošiant radijo programas anglų kalba. Ryšium su Vasario 16-osios minėjimais tos programos buvo perduotos per daugumą lietuvių radijo valandelių. Sausio 15 Kultūros taryba laišku kreipėsi į lietuvių radijo valandelių vedėjus, prašydama paraginti klausytojus pasiųsti padėkos laiškus CBS bendrovės skyriaus prezidentui Robert J. Daley už filmą "The Defection of Simas Kudirka" pastatymą. Sausio 24 vėl buvo kreiptasi į radijo vedėjus, prašant šalia nepriklausomybės atkūrimo paminėjimo prijungti ir karaliaus Mindaugo vainikavimo prisiminimą, tuo pabrėžiant, kad nesam mažytė Rusijos askala I-ojo pasaulinio karo išdavo, o tauta su sena ir garbinga valstybine praeitimi.

Šiais metais Kultūros taryba paskelbs eilę radijo valandelių konkursų. Tam LF yra paskyręs 1,000 dolerių. Taip pat apylinkės ir apskritai visuomenė bus raginamos žymiau remti lietuviškąsias radijo valandėles, nes radijo programų išlaikymas sunkėja, o jų įnašas į mūsų visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą per mažai vertinamas.

Lituanus Fondacija

Kultūros tarybos rekomendacija, JAV LB krašto valdyba sausio mėn. patvirtino 1978 Lituanus Fondacijos direktoriatą, nes su 1977 pasibaigė A. Astašai-

čio, J. Juozevičiaus, A. Tamošaičio ir dr. V. Vyganto kadencijos. Naujais direktoriais buvo patvirtinti daktarai K. Girnius, A. Klimas, T. Remeikis, M. Vygantas, J. Račkauskas. Be jų, 1978 Lituanus Fondacijos direktoriatą sudaro: R. Vedegeys — pirmininkas, A. Zailskaitė — sekretorė ir direktoriai J. Gaila, A. Gečys ir S. Kuprys. Fondacijos ir Lituanus žurnalo administratoriumi ir toliau pasilieka Jonas Kučėnas.

Nepriklausomos Lietuvos radiofono plokštelės ir Matuzo filmai

Lietuvos radiofono tarnautojas Jonas Stonys, pasitraukdamas nuo bolševikų, iš Kauno radiofono išsivežė apie 300 plokštelių. Į Ameriką jam atvykti ir čia įsikurti padėjo K. Matuzas. J. Stoniui mirus, tos plokštelės ir atiteko K. Matuzui.

Pastaraisiais metais K. Matuzas, nuogaustaudamas, kad jam mirus, tos plokštelės ir jo paties nepriklausomoj Lietuvoj sukti filmai gali žūti, kreipėsi į LF, LB ir į spaudą to turto išlikimo reikalui. Kultūros tarybos pirm. Juozas Gaila pernai keliais atvejais telefonu su juo aiškino, o sausio 28 buvo nuvykęs pas jį patį į New Yorką peržiūrėti tos medžiagos.

K. Matuzo turimi filmai yra susitraukę, rodymui netinkami; turi būti perfilmuoti. Perfilmavimas atsieitų mažiausiai 1 dol. už pėdą, o kadangi tų filmų yra daug, tai tas siektų keliasdešimt tūkstančių dolerių. Net ir atrinkus tik svarbesnius filmus, išlaidos siektų kelis ar keliolika tūkstančių, o tais atnaujintais filmais K. Matuzas leistų naudotis tik už atlyginimą. Už Lietuvos radiofono plokštelių jis prašo 5,000 dol.

LB Kultūros taryba tokių sumų savo ižde neturi. Kol neatsiras turtingas mecenatas ar K. Matuzo finansiniai reikalavimai nesumažės, tol tos medžiagos ji perimti negalės.

j.g.

SPAUDOJE:

TIKSLAS PASIEKTAS: PRIEINAME TĄ PAČIĄ IŠVADĄ

Žvelgdamas į mūsų lietuvišką periodinę spaudą, "Darbininko" vasario 17 numery konstatavau, kad turime taip pat laikraščių, kurie pro kelis savus medžius nebeatomo viso lietuviško miško. Tokio laikraščio pavyzdžiui nurodžiau "Vienybę", be ko kito, rašiusią ir taip: "...o Bendruomenė tegul varsto duris Washington, kadangi, atrodo, jai nelabai terūpi šeštadieninės mokyklos nei spauda". Stengiausi parodyti, kad taip nėra — Bendruomenei rūpi visa, kam ją įpareigoja Lietuvos charta, taigi taip pat ir lietuviškos mūsų mokyklos bei spauda. Į tai atsielįpdamas, ilgą straipsnį "Darbininkui" atsiuntė Vyt. Širvydas ("Kas seniems buvo nesunku, naujiems gal Sizifo darbas") Čia stabtelėjau prie kai kurių jo minčių.

Kaip pati antraštė rodo, Širvydai rūpi giliau įkalti nesutariamo pleiščių tarp senųjų ir naujųjų lietuvių, jis rašo: "Tais laikais senieji išeiviai neturėjo tiek daug įvairių "daktarų", bet turėjo, atrodo, daug "common sense". Bet ar galima taip apibendrinti? Juk žinom, kad "visko" buvo anais laikais, kaip kad "visko" yra ir mūsų dienom. Arba kokia prasmė ginčytis su Širvydu dėl man jo daromo priekaišto, esą aš lietuviškus laikraščius skaitęs iš patriotizmo, o reikią skaityti dėl informacijos. Bet kas gi patriotizmas? Tai tėvynės meilė. Jei tokios meilės neturėčiau, nedalyvaučiau nė lietuviškoj veikloj, man nereikėtų nė lietuviškų laikraščių bei žurnalo. Kaip jų jau nebereikia tūkstančiam kitų lietuvių, iš lietuviško mūsų gyvenimo pasitraukusių. Arba, kai konkrečiais pavyzdžiais įrodžiau, kad Bend-

ruomenė švietimu rūpinasi, Širvydai ir vėl negerai. Pirmą, "deja, lietuviškoji visuomenė jų (Bendruomenės pastangų) nežinodėl neįjunta". Bet ar ne mūsų laikraščių, taigi ir "Vienybės" uždavinys, kad "justy"? Antra, Širvydai rodo, kad "gali būti, šeštadienio mokyklų reikia tėvams, ne vaikams?" Tad ar nederėtų šito darbo imtis, kad ir Susivienijimui Lietuvos Amerikoje, tai, pasak Širvydo, "vienai pirmųjų organizacijų, kurios nariu reikia būti"? Juk jis "tvarko stambius kapitalus ir kolonijose turi daugiau kuopų negu Bendruomenė skyrių". Žinom, kad Bendruomenė tautinį mūsų švietimą visokeriopai paremia, o kiek ir kokios paramos mokykloms suteikė Susivienijimas? Tad kam "pilstyti iš tuščio į kiaurą"? Trečia, Bendruomenė neturi nei valstybinio biudžeto, nei apmokamų tarnautojų, nei įsakomosios galios, tad kaip galima iš jos "visko" reikalaoti ir dar tyčiotis, kad ji "čia visą laiką stovėjo ti mumija Egipte". Bendruomenė daro visa, ką turimos jėgos, lėšos ir išgalės leidžia. Nereikėtų Širvydai taip pat švaistytis ir tokiais perdėjimais, esą iš JAV LB švietimo Tarybos pasitraukę 90 proc. jos narių (pasitraukimai organizacijų ir valstybių gyvenime dėl nuomonių skirtumų yra normalus reiškinys). Nerimta švaistytis priekaištais, esą Barzdukas "neigiamai įvilgterį" į garbingas senųjų Amerikos lietuvių organizacijas — tautinį ir katalikų susivienijimus: priešingai, mano pasakytą "kas pritaria, teprenumeruoja "Vienybę" ir tesirašo į Susivienijimą, gerai", o apie

(nukelta į 4 psl.)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinašomos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namu, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maitas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigaliausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ PŪVILAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

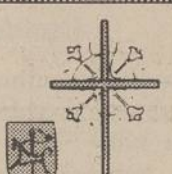
NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, primad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(išvykimo datos)

1 savaitė:

Kovo 23
Balandžio 16, 25, 29
Gegužės 4, 5, 9
Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:

Gegužės 18, 28
Birželio 11, 19
Liepos 2, 16, 17
Rugpjūčio 3, 18
Gruodžio 19, 22

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

Detroito ateitininkų Užgavėnių blynų baliuje svečių tarpe buvo kongresmanas Philip Rup. su žmona. Nuotr. k. Laima Žemaitienė, kongresn. Philip Ruppe, jo žmona ir dr. Petras Žemaitis. Nuotr. Jono Urbano

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Redakcija (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Administr. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pastangos šviestis

Su devyniolikto amžiaus pradžia prasideda ir lietuviškas švietimas. Prieš tai buvusios mokyklos kalbėjo tik lenkiškai ir mokiniams sakė, kad jie lenkai. XIX amžiaus pradžioje, kai jau buvo žlugusi pati valstybė, iš-
žiebta pirmieji lietuviški žiburai. Jie buvo tokie maži, lyg kokios balanos, kurias lietuviai patys degino vakarais.

XIX amžiaus pradžioje atsirado žemaičių poetų — Poška, Valiūnas, Stanevičius, — kurie jau išdrįso prabilti lietuviškai, žemaitiškai. Nors nedidelės visuomeninės reikšmės turėjo jų raštai, bet toks Stanevičius jau kvietė Vilniaus jaunimą išsilai-
kyti prieš pavergėjus. Poetas Strazdelis vaikščiojo po Aukštaitiją ir pranašavo naują aušrą, ne bajorų, bet muzikėlių lietuvišką ateitį.

Iš kaimo glūdumos atėjęs Si-
manas Daukantas, pats labai sunkiai siekė mokslo, bet jis pilnai suprato, kad tik išsimokslinęs jis galės tarnauti tai pa-
niekintai Lietuvai, ne bajorų, bet kaimiečių Lietuvai, tai lietuviškai Lietuvai. Taip Daukantas pasuko visai nauju tautiniu ke-
liu. Paliko mokslo ilgesį, pagar-
bą lietuviškam mokslui.

Atėjo Valančius ir tautą ir pa-
matė, ko jai reikia. Ji dar bu-
vo tamsi ir nemokyta, nenu-
blaivinta. Ir Valančius pirmą
kartą mūsų istorijoje įvykdė pla-
tų lituanistinį švietimą. Per pa-
rapines mokyklas jis pasiekė to-
limiausius kampus ir ten nune-
sė lietuvišką raštą ir knygą. Jis
išmokė tautą skaityti ir rašyti.
Valančius uždegė pagarbą vi-
sam, kas lietuviška, kas sava,
uždegė pagarbą lietuviškai kny-
gai ir įdiegė norą gintis prieš
svetimas įtakas.

Su Valančium prasidėjo graži
ir didinga knygnešij epocha,
kuri tautą dar labiau sujungė
į vieną ir dar labiau sustiprino.
Visi labiau ir labiau grūdinosi
kovoti dėl viso, kas lietuviška.

kas sava. Visi pamatė, kad sėk-
mingesnė kova ir geresnis išsi-
laikymas bus tada, kai būsi išsi-
moksline.

XIX amžiaus gale jau atsiranda
eilė lietuvių mokytų vyrų,
kurie buvo patys susižavėję lie-
tuvybe, kurie kitus užkrėtė tuo
susižavėjimu. Drauge jie sklei-
dė ir mokslo ilgesį aplink. To-
kie žmonės yra pavaizduoti Šat-
rijos Raganos, Vaižganto raštuose.

Po spaudos laisvės atgavimo
koks kilo entuziazmas, kiek
daug pasirodė laikraščių. Atsi-
rado ir pirmos grynai lietuviš-
kos mokyklos. Ir kokia buvo
nuostaba tiems, kurie buvo pra-
našavę Lietuvai galą, nes ji bu-
vo tamsi ir nemokyta. Dabar
Lietuva švietėsi, Lietuva stip-
rėjo, stiprėjo savo viduje ir augo
savo tautiniu turiniu.

Atstaciaus nepriklausomybės,
tas entuziazmas mokyti dar la-
biau sustiprėjo. Visokiais bū-
dais išsiveržti iš pilkumos, iš
tamsumos į šviesesnę ateitį. Tai
buvo galima pasiekti tik moks-
lu. Tad visi ir stengėsi išsimok-
sinti kiek galima daugiau ir
geriau.

Savaime suprantama, kad to-
kia besimokanti Lietuva turėjo
daryti pažangą. Ir ta pažanga bu-
vo didžiulė. Kai Lietuva po pir-
mojo pasaulinio karo kėlėsi iš
gruivės, ji buvo labai netur-
tinga ir suvargusi, bet štai ką
padarė jos vaikai — ją apvilko
nauju drabužiu!

Nepriklausomybės laikai tau-
toje paliko nepalaužiamą norą
mokyti. Tas noras dar sustiprė-
jo po antrojo pasaulinio karo.
Trentiniai, emigravę į svetimus
kraštus, su kokių užsidedimu
mokėsi ir dabar tebesimoko.

Lygiai ir Lietuvoje jaunimas
suprato mokslo vertę, ir visi mo-
kosi, mokosi.

Tad stiprinkime norą mokyti,
nieko nesigailėkim mokslui, tik
dirbkime ir dirbkime.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės atgavimas

Trumpai ir glaustai tarant,
mūsų politinis principas buvo ir
tebėna toks: lietuvių tautos lais-
vė ir Lietuvos valstybės nepri-
klausomybė yra tautos gyvavimo
ir jos visokeriopos gerovės bū-
tinoji sąlyga.

Aštuonioliktųjų metų patriotai
ir nepriklausomybės kovų kūrė-
jai savanoriai, kareiviai, šauliai
ir partizanai puikiai suprato šio
principo reikšmę ir teisingumą.
Jie puikiai suvokė, jog laisvė
ateis Lietuvos gyventojam tikai
tada, kada jie patys valdysis ir
bus savo likimo šeimininkai.
Negali egzistuoti tikroji laisvė,
iš kurios išplaukia vadinamos
žmogaus teisės, jei toji laisvė
priklauso nuo svetimos valdžios
malonės.

Užtat darom klaidą, kada, pa-
veikti madingų šio laiko šūkių,
pasimetam ir atsisakom kovoti
už pilną laisvę Lietuvai. Mūsų
kova skiriasi nuo vadinamų So-
vietų Sąjungos disidentų kovų.
Sovietų disidentas pripažįsta
Sovietų Sąjungos valdžią, kaip
teisėtą suvereninį organą; jo di-
sidentiškas yra prieš tos ta-
riamos teisėtą valdžios konsti-
tucinį įsipareigojimą nevykdy-
mą. Žydas disidentas protestuoja
prieš mažumų teisių pažeidimą
Rusijoje. Kiti reikalauja Lenino
raštuose paskelbto kažkokio de-
mokratiškumo Sovietų režimo
ribose. Dar kiti protestuoja, kad
sovietizmas slopina tikrą rusų
tautos charakterį. Beveik visi ru-
šų disidentai yra už nedalomą
ją Rusijos valstybę. Yra ir rei-
kalaujančių religinių teisių.

Hartforde vasario 15 LB atstovai buvo priimti miesto bur-
mistro G. Athansono, kuris pasirašė Lietuvos nepriklausomy-
bės šventės proklamaciją. Iš k. Bronė Zdanienė, My-
kolas Banevičius, LB apylinkės pirmininkas Steponas Za-
bulis, Danguolė Banevičienė.

TAUTOS VALIA TEBEGLŪDI
TAUTOJIš paskaitos Nepriklausomybės šventės minėjime
Philadelphijoje vasario 12. Pateikiamos lietuviškos
politikos gairės

DR. A.M. BUDRECKIS

Mes, lietuviai, kaip ir lat-
viai, estai, ukrainiečiai ir gru-
zinai, nesam tikra prasme disi-
dentai; mes nepripažįstam So-
vietų Sąjungos valdžios teisėtu-
mo mūsų kraštuose. Mes protes-
tuojam prieš rusų užurpavimą
smurtu mūsų tautų nepriklausomy-
bės. Koks gali būti žmogaus
teisių respektavimas Sovie-
tuose, jei pati Sovietų okupaci-
ja paneigia pagrindinę žmogaus
teisę, iš kurios išplaukia visos
kitos teisės, būtent tautinio ap-
sisprendimo teisę? O lietuvių
tauta 1918 vasario 16 apsispren-
dė tapti laisva ir nepriklausoma
valstybe. Mūsų pastangos ir
kovos nuo pirmų savanorių susi-
dūrimų 1919 su raudonarmie-
čiais iki 1977 spalio mėnesio
riausių Vilnių yra to apsispren-
dimo primygtinai reiškiamą
manifestaciją.

Keliaukim kartu su rusų disi-
denta, tik žinokim, kad jie
išlipis iš sankeleivių traukinio žy-
miai anksčiau, o mes važiuojam
iki paskutinės stoties — iki ne-
priklausomos Lietuvos atsta-
tymo.

Lietuvos teritorijos integralu-
mo išsaugojimas

Pastaruoju metu ėmė blėsti
mumyse Lietuvos teritorijos
nuovoka. Tas reikšins silpnina
ir tautos interesų gynimą. Tau-
tinės sienos yra tautos riboji-
mosi simbolis ir jos gyvybinis
faktorius. Egzistuoja gyvybinis
santykis tarp pasienio ir sostinės.
Pavojus pasieniui atsiliepią ir į
sostinę. Grėsmė pasieniui yra
drauge grėsmė visai tautai.

Tvirtas, tautiškai nusiteikęs
pasienis laiduoja tvirtą tautos
kameną. Lietuvių tautos trage-
dija yra jos tautinių plotų siau-
rėjimas per nutautinimą ir nu-
tautėjimą, per jos nesąmonin-
gą pasienio tirpimą. Per greitai
atsisakom nuo tos žemės, dėl ku-
rios per amžius kovojo protėviai,
savo triūsų, prakaitu ir krauju
laimėję vietelę savo palikuonim.
Tad, lietuvi, pažink savo tautos
etnografinės ribas ir jas gink.

Pastaruoju metu esam linke
gal ir nesąmoningai nurašyti sa-
vąsias žemes. Štai Encyclopedia
Lituanica dažnai rašo rytų ir pie-
tų Lietuvos vietovardžius slaviš-
kai ir naudoja mūsų tautos inte-
resams kenksmingus terminus,
kaip "dalis vakarų Gudijos",
"dalis rytų Lenkijos". Vlikas
savo Eltos biuleteniuose rašo
apie lietuvių persekiojimą "So-
vietų Gudijoje", užmiršdamas,
kad Lyda, Ašmena, Vidžiai ir
taip toliau yra rytų Lietuvos da-
lys, atkirstos nuo Lietuvos. Taip
pat mūsų spaudoj kyla protestai
prieš lietuvių bažnytinės ir kul-
tūrinės veiklos slopinimą Lenki-
joj. Nuo kada buvo Augustavas,
Seinai, Suvalkai ir Punkskas len-
kiški?

Kalbam dažnai apie "sovietų
pavergtą Lietuvą". Ar nebūtų
tikslinga taip pat kalbėti apie
"lenkų užimtą Lietuvą" ir "gu-
dų administruojamą Lietuvą"?
O gal atsisakom ne tik tai nuo
etnografinių, bet ir nuo 1920
sutarčių valstybinių sienų, ten-
kindamiesi LTSR kari-
katūra? Net ir Mažąją
Lietuvą esam linke nurašyti.
Girdi, Rytprūsioose įsikūrę 500,
000 rusų. Užmirštam, kad, tarp-
tautinei konjunktūrai pasikeitus,
daugelis tų rusų iš Karaliau-
čiaus srities išsinešdins.

Tai vis reiškiniai, kad blėsta

mūsų teritorialumo nuvokimas.

Lietuvi, išsaugok savo etno-
grafines sienas! Etnografinės
Lietuvos autochtonai sudaro
bendrą tautinę grupę dėl jų tar-
pusavio bendravimo, bendros
istorijos ir kultūros sąmoningu-
mo. Besiremami istorijos, de-
mografijos, kalbotyros ir tauty-
bės sąmoningumo duomenimis,
ginkim lietuvių tautos teisę į sa-
vas žemes!

Teisės tautai laisvai nustaty-
ti savo krašto santvarką

Mūsų priešai veiksniams daž-
nai prikiša, kad išeiviai siekia
restauracijos, revanšo, turtų ir
kapitalo atgavimo. Tokie prie-
kaštai turi dvejopą tikslą: lais-
vuosius lietuvių diskredituoti,
kaip kokius sukalkėjusius anų
laikų baltagvardiečius, ir kartu
įbauginti pavergtuosius, kad,
Sovietų santvarkai žlugus, jie
visko nustos, kad išeiviai praves
keršto skerdynes ir atiduos
tautą Vakarų kapitalistam išna-
doti.

Galim tokį Sovietų dvigubą
melą demaskuoti vienu ypu.
Viešai pareikškim, kad tautos va-
lia tebeglūdi tautoj! Lietuvių
tautos branduolys paliko krašte,
kaip ten yra ir liks visa būsio-
moji Lietuvos valstybinė tauta.
Jei ten yra tauta, tai ten ir yra
ir tebesireikš tikroji tautos valia.
Laisvės pergalei sušvitus, tik
ten tebus normalios sąlygos tai
valiai demokratinio būdu atsi-
skleisti.

Ilgų metų okupacija ir Lie-
tuvų įvykė dideli pasikeitimai,
sąlygom pagerėjus, natūraliai
išskeltų iš tenai išaugusių kartų
naujos formos ir naujo turinio
politinius lietuvių visuomenės
junginius. Tikrieji vadai tebėra
tėvynė. Šiem nykstant, nelais-
vės pančiuose gimsta ir auga
nauji, kurie kaip plienas, grūdi-
nasi liepsnose.

Mūsų pareiga yra kovojančiai
tautai padėti, talkinti, Vakaruose
skleisti jos aspiracijas ir rūpes-
čius.

Šių laikų tautos rezistencijos
reikšėjai perduoda savo mintis
per pagrindžio žurnalas: *Lietu-
vos Katalikų Bažnyčios Kroni-
kos, Aušros, Varpo* ir kitų lei-
dinių.

(nukelta į 4 psl.)

KARČIAMA PRIE KRYŽKELĖS

Pranas Mundeikis

10

Nuo bažnyčios laiptų geleži-
nis Kristus, nešantis kryžių, per
rinkos aikštę ir per ratuose sė-
dinčius rosdė tiesiai į Abramkės
karčiamą...

Ašaros apėmė ne vien moteris.
Sustojo pasižiūrėti ir pravažiuo-
jantieji, ką kazokai darys su
dviem jaunais sukilėliais, ką tik
užgniaužto sukilimo dviem jau-
nais vadais.

Krautvininkas Bliznikas su
savo svainiu Mundeikiu nusi-
skubino pagalbos net pas Ko-
marą; mat, visi žinojo, kad Ko-
maras geruoju su valdžia. Bet
nei Komaras pas kazokų šimti-
ninką nenuėjo, nei šimtininkas
pas Komarą.

Apie dešimtą atėjo šimtinin-
kas į rinką ir davė savo kazo-
kams pirmą įsakymą, kad išvai-
kytų iš rinkos aikštės visus
"žioplius".

Kazokai pasuko arklus ant
žmonių, bet žmonės traukėsi at-
žagariomis. Tik, kada kardus iš-
sitraukė, išsibėgiojo. Kurie
miestelyje gyveno, subėgė į
savo namus, pro langus sužiū-
ro, o kurie iš toliau pravažiuo-

dami sustoję buvo, svetimuose
kiemuose už tvorų susislėpė.

Kazokams atgal į rinką sugri-
žus, Jakmenas liepė belaisvius
atristi ir įsakė juodviem iš ratų
išlipti. Tada, pasivadinęs du
stipresnius kazokus prie savęs,
pamokė belaisvius surišti stipria
virve ir, prisirišus juos prie bal-
nų, o patiems jojant, nuvesti į
Grinkiškį. Ten rotos vadas jau
žinosiąs, ką toliau su jais daryti.

— Jeigu kelyje kuris nusi-
trauktų ir bandytų bėgti, pasivi-
jus kardu perskelti galvą!

-o-

Kada kazokai jau buvo padarę
viską, kaip buvo įsakyti, ir Kas-
tukas su Pranu jau stovėjo pri-
rįšti šalimais arklų, Jakmenas
davė paskutinį ir patį trumpiau-
sį įsakymą:

— Įsakau! Sėsti ant balnų ir
įsakyti vykdyti!

Abu kazokai žaibo greitumu
užsoko ant arklų ir pajudėjo iš
Baisogalos rinkos į Grinkiškį.

Kol pačioje pradžioje kazokai
žingine jojo, jauni vyrai lengvai

paspėjo eiti, bet kai, prajoję
Abramkės karčiamą, suragino
arklius risti, jauni vyrai jau
turėjo bėgti bėgti...

Žmonių galvos už langų nu-
sviro, o Kastuko tėvas su maršal-
ka Jučiu apkabino vienas kitą,
ir abu iš karto balsu pravirko...

Abramkė pro truputį praviras
arklides duris iškišo savo raudona-
nai rudą barzdą ir išsivėpęs žiū-
rėjo. Prašalietis niekaip nebūtų
supratęs, ar Abramkė krimitosi,
ar taip sau tik išsišiepęs vėpso-
jo: nei jis juokėsi, nei ašarų
ant jo veido matėsi.

Vieną varstą Kastukas bėgo, o
antrą varstą bėbaigiant, trūko
jo plačiai, ir kraujas pasipylė
per gerklę. Dar du tris žingsnius
suskersinęs, parkrito ant vieš-
kelio į Grinkiškį, kazoko arklį
velkamas.

Kol kazokas sustabdė arklį,
kol nulipo nuo balno, Kastukas
jau buvo numiręs.

Jučio kazokas, visa tai pama-
tęs, pristabdė arklį, nes ir Jučys
jau tik orą gaudė ir į visas puses
svirdinėjo.

Kol Jučio kazokas žingine atsi-
vedė Jučį iki pirmojo, tas jau
buvo Kastuką atrišęs nuo balno
ir batų nuo vieškelio nuvoliojęs
į pagriovį...

Jučys tik atsimerkė ir vėl užsi-
merkė: jis pamatė pagriovinį nu-
spardytą savo draugą...Bet ašarų
pas Praną jau nebebuvo...

Gal Jučio kazokas ir buvo kiek
žmoniškesnis? Jis leido Jučiui
viena koja pasilipti ant kilpos, o

rankomis įsikabinti į balną. Si-
taip jis nunešė Jučį į Grinkiškį
ir atidavė rotos viršininkui.

Rotos viršininkas Prano ne-
pakorė, tik kartu su kitais sugau-
dytais rekrūtais išvarė kažkur į
Sibirą.

Dar prieš pietus atlėkė į Bai-
sogalą rėkdamas žinia, kad Kas-
tukas atrastas ant vieškelio į Gri-
nkiškį nebegyvas ir kad...Kelias
pilnas kraujo!..

Žmonės, nubėgę į nurodytą
vietą, rado taip, kaip buvo sa-
kyta: pradžioje buvo didelė žliu-
gė kraujo, paskui velkamo
slystis ir kur-nekur kraujas, susi-
maišęs su žvyru; paskui arklį
ir žmogaus ištreptą vietą ir čia
pat pagriovinį nužargdytas Kas-
tukas... Jis gulėjo baltas ir jau
pradėjęs sustingti; apie kaklą
ir krūtinę jo drabužiai buvo
kraujuoti.

Netrukus atvažiavo Kastuko
namiškiai ir, visi tyliai verkda-
mi, parsivežė Kastuką namo.

Oi daug žmonių rinkosi į šer-
menis! Tris dienas gedėjo, ket-
virtą laidėjo.

Niekas tikrai nežino, gal ir ty-
čia klebonas Timinskis tomis
pat dienomis buvo paleistas. Tai-
gi jis atlydėjo nabašninką prie
duobės ir pasakė atsisveikinimo
pamokslą. Pamokslas dar buvo
nebaigtas, kai visi žmonės pra-
virko. Ne vien dėl Kastuko jie
verkė: jie verkė dėl visos Lietu-
vos ir dėl visų Žemaičių... O
teisybės niekur nesimatė...

Dar tebeidamas namo, kuni-
gas Timinskis vėl buvo suimtas
ir nebepaleistas. Jis dabar ilgai
sėdėjo, o klebonija iš jo buvo
atimta.

-o-

Bet nei žandarų viršininkas,
nei kazokų šimtininkas dėl to
nenuširaminio. Juo daugiau žmo-
nių jie naikino, juo didesnis bu-
vo jų gyvuliškas noras. Jau žmo-
nėms buvo sunku ir žinoti, kada
visa šita nelaimė pasibaigs. Vos
paspėję sudoroti Kastuką ir kle-
boną, juodu vėl kabinėjosi prie
Abramkės, kad tas duotų dau-
giau pavardžių.

Abramkė pradžioje dar vie-
naip ar kitaip sukinėjosi. Ne-
gailėjo stumbrinės; negailėjo
silkių... Nei Jakmeno, nei Bri-
adino užsispyrimas dėl to nema-
žėjo. Kol dar šiaip erzinosi, kar-
tais neaiškiai vėl pinigų pasiūly-
dami, Abramkė vis surasdavo
būdą į šoną nukalbėti; bet kai tie
dabar jau reikalautė pareikalavo,
Abramkė užsispyrė.

Su žmonėmis jam Baisogaloje
ir toliau reikės gyventi, o ne su
koku ten kazoku, kuris šiandien
atėjo, o rytoj gali vėl išjoti...
Žmonės Baisogaloje ir toliau gy-
vens tie patys... Ne koks ten šim-
tininkas! ... Bet...

Kaip ten bebūtų buvę, Abram-
kės reikalai Baisogaloje jau buvo
prasti. Jis pats jau suprato, kad
pasikarsčiauo dėl tos arklides
ir per greit išsižiojo dėl to Kas-
tuko ir dėl to Jučio... Nors

tuo pykčio momentu jis ir nesi-
tikėjo, kad šitaip negerai atsi-
tikis... Net pats jis verkė, už lan-
go šono užsiglaudęs, kada Kas-
tuko tėvas, paskendęs ašarose,
sėdėjo vežime, žiūrėdamas į sa-
vo nebegyvą sūnų.

Tada ir buvo, kai Abramkė da-
vė sau žodį daugiau žmonių pa-
vardžių Briadinui nebeduoti. Ir
šito nusistatymo jau kelias sava-
tes kietai laikėsi, nors per jo
valgomąjį net po kelis kartus
per dieną praedavo ir kazo-
kas, ir Briadinas.

Ne! Jis tikrai nežinojo, kas iš-
davė kleboną Timinskį. Tik ne
jis, tik ne Abramkė! Jau kurį
kitą Briadiną buvo nusiuntęs į
kapus pasiklausti tyčia paleisto
klebono pamokslą...

-o-

Šeštą dieną septintos savaitės,
po to, kai Kastukas buvo palai-
dotas, Abramkienė, su vaikais
nuvažiavusi pas Smilgių Leiza-
rą, susitarė apsieisti karčiamo-
mis.

Dar nespėjo Abramkė su savo
pačia viso to apsieikimo aptarti,
kai tą patį vidurnaktį bıldedami
vėl sugriuvo į Abramkės kar-
čiamą žandarų viršininkas, ka-
zokų šimtininkas ir dar penki ka-
zokai. Trys iš kazokų pasiliko
karčiamoje, o kiti du atlydėjo
Briadiną su šimtininku į Abram-
kės valgomąjį.

Visi keturi, susėdę už stalo,
pareikalavo degtinės, silkės ir
kortų.

(Bus daugiau)

HARTFORD, CONN.

Delegacija pas gubernatorę

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 60 metų sukakties proga Connecticut gubernatorė Ella Grasso priėmė Hartfordo kapitolijų lietuvių delegaciją, kurioj dalyvavo Albina Lipčienė — LB Connecticut apygardos pirmininkė, dr. Petras Vileišis — LB tarybos politinės komisijos pirmininkas, kun. Juozas Matutis — Hartfordo lietuvių parapijos klebonas, Augustas Ramanauskas — New Haveno apylinkės atstovas, Bronė Zdanienė, Laima Šimanskytė, A. Dreslerytė ir Juozas Velička — spaudos bei informacijos darbų tvarkytojas iš Waterburio apylinkės.

Dr. P. Vileišis delegacijos vardu pasveikino gubernatorę ir nurodė stambų lietuvių įnašą į bendrą JAV gyvenimą — tiek kovojant už Amerikos nepriklausomybę, tiek steigiant pirmąją katalikišką mokyklą Connecticute, tiek pirmą kolegiją Amerikos negram, tiek dabar aktyviai prisidedant prie Connecticut pramonės tvarkymo.

Dr. P. Vileišis primygtinai prašė gubernatorės, kad ji darytų atitinkamus žygius per JAV kongresą, kad būtų keliamas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Ukrainos nepriklausomybės klausimas.

Connecticuto lietuvių delegacijos vardu Albina Lipčienė įteikė gubernatorei Grasso puikią lietuvišką juostą. Gubernatorė dėkojo lietuviui už dovaną ir didelį įnašą visose JAV gyvenimo srityse, stebėjosi pasišventusių lietuvių veikla. Ji pažadėjo per jai artimus JAV kongreso atstovus kelti ten Lietuvos nepriklausomybės reikalą. Gubernatorė įteikė proklamaciją, kurioj paskelbė, kad vasario 16 yra lietuvių diena Connecticut valstijoj ir kad tą dieną Lietuvos vėliava plevėsuos valstijos kapitolijų Hartforde.

Kun. J. Matutis pakvietė gubernatore dalyvauti iškilmingose Vasario 16-tosios pamaldose lietuvių bažnyčioj. Gubernatorė kvietimą mielai priėmė. J.V.

SPAUDOJE:

(atkelta iš 2 psl.)

katalikų Susivienijimą nebuvo net kalbos. Mano "neigiamą" žvilgsnį rodo faktas, kad esu katalikų Susivienijimo narys, ir reikalui būtų geriau, jei Širvydas nekaltėtų to, ko nežino. Kaip lygiai reikalui nepatarčiau jo tendencija už tą patį darbą vienus (Altą) girti, o kitus (Bendruomenę) smerkti, kai iš tikrųjų padėtis, pasak V. Meskauskio, yra tokia: "Ar būdami vieningesni, mes būtume daugiau padėję Lietuvos bylai? Atsakymas, ačiū Dievui, turėtų būti neigiamas". Ir išvada iš to: "Iškilmingom progom linksnuokime vienybę, išėję iš salės pagalvokime, ką, galime padaryti dar atskirai" ("Dirva", 1978 kovo 2 nr.). Bendruomenė ir daro, ko kiti nepajėgia ar nesugeba, dar vis taip pat pasiūlydama dėl darbų planavimo, derinimo ir rėmimo pasitarti. Bet mūsų politiniai autokratai pasitarimų kiek galėdami vengia.

Nors dialoge Širvydo ir mano nuomonės daug kur išsiskiria, bet galutinės išvados, mano džiaugsmui, sutampa. Tad visiškai pritariu tokiom jo rašymui: "Niekas (nei aš) neneigia gražių lietuvių darbų, kuriuos Bendruomenė per 25 metus atliko ir kuriuos Anatolijus Kairys iškėlė Pasaulio Lietuivyje 1977 m. lapk. nr., o angly kalba Bridges 1978 vas. nr. Juk buvo trys Kultūros kongresai, trys Dainų šventės, išleista apie 70 leidinių (įskaitant vadovėlius mokyklose), paremta Lietuvių Archyvas, Lietuvių Bibliografijos Taryba ir kitkas. Aidių apžvalgininkas iškelia ir "kontinentinį" — viso pasaulio lietuvių artinimą. Tai puiku, gražu ir valio!"

Stasys Barzdukas

Paminėta Lietuvos laisvės sukaktis

Visur laisvieji lietuviai išskirtinai paminėjo jubiliejinę 60 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Paminėjimą jį ir mes savo apylinkėj vasario 19.

LB atstovai — Steponas Zabulis (pirmininkas), Bronė Zdanienė (apygardos valdybos narė Pavergtų Tautų ir Pabaltiečių komitetam), Danguolė Banevičienė ir Mykolas Banevičius — buvo primti miesto burmistro G. Athansono. Burmistras paskelbė Lietuvos deklaraciją. Jam padovanota koplytėlė, A. Saimininkienės meniškai padaryta.

Vasario 16 ant kapitoliaus buvo iškelta Lietuvos vėliava. Ji plevėsuos ant atskiro stiebo, tarp dviejų Amerikos vėliavų. Mūsų trispalvė taip pat buvo iškelta ir miesto rotušėj.

Amerikiečių spaudoj buvo išspausdintos Albinos Belazarienės ir apylinkės pirm. Stepono Zabulio apybraižos apie Lietuvą. S. Zabulio rašiniais buvo iškelti Lietuvos laisvės reikalai senatoriui A. Ribikoff. Be to, vasario 25 ir 27 per CBS televizijos trečią kanalą jis kalbėjo apie Lietuvos okupaciją ir sovietų genocidą.

Švč. Trejybės bažnyčioj mišias už Lietuvos laisvę ir žuvusių aukojų ir patriotišką pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Matutis. Giedoto choras, vadovaujamas muz. J. Petkaičio. Pamaldose dalyvavo Connecticut gubernatorė Ella Grasso su savo vyru dr. Grasso ir Algimantas Gečys, LB krašto valdybos pirmininkas. Organizacijos įnešė vėliavas. Jauniausieji skautai žuvusiems pagerbti prie altoriaus padėjo tautinių gėlių. Po mišių buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Oficialioji programa vyko Lietuvių Klubo salėj. Ją atidarė pirm. S. Zabulis, apibūdinamas Lietuvos karalių Mindaugą. Programai vadovauti buvo pakviesta jaunimo veikėja Virginija Valančiūnienė.

Vėliavas įnešė ramovėnai. Sugiedoti abu himnai ir giesmė Marija, Marija. Giesmės muzikos garsais palydėjo J. Petkaitis. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. Juozas Matutis. Proklamacijas perskaitė: gubernatorė — Leonas Bernotas, burmistro — Birutė Zdanytė. Buvo pagerbti gėlėmis Lietuvos savanoriai Jurgis Dragūnevičius, Pranas Špakauskas ir Antanas Ramanauskas.

Sukakties proga lietuvius sveikino latvių atstovas. Perskaitytas ir estų atsiųstas sveikinimas. Minėjime dalyvavo svečiai kun. dr. Zenonas Smilga ir niekuomet minėjimų nepraleidžias LB inkorporavimo signataras teisėjas Fr. Mončiūnas su žmona.

Pagrindinę kalbą pasakė Alg. Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas. Kalba buvo kondensuota, stipriai paryškinanti Lietuvos nepriklausomybę. Pa-

— **Detroit, Mich.**, lietuviško kambario valstybiniame Wayne universitete atidaromo proga Ona ir Česys Šadeikos, gyv. Farmington Hills, Mich. Kento universiteto lietuviškos stipendijos fondui paaukojo 100 dol.

— **Rochestery lietuvišką muziejų** organizuoja Aleksas Beresnevičius ir Br. Krokys. Muziejus įkurtas parapijos mokyklos vienoj erdvioj klasėj. Telkiami buvusių organizacijų dokumentai, fotografijos, parapijos kūrimos istorija, lietuvių kultūrinio gyvenimo dokumentai.

— **Ieškomas Vladas** — Walter Vaitiekūnas, gimęs 1906 spalio 17 Biržuose. Iki 1941 Lietuvoj tarnavo prokuratūroj ir policijoj. Buvo vedęs dantų gydytoją Valeriją Miliūnaitę. Kaune gyveno Putvinskio gatvėj. Apie jį žiną prašomi pranešti adresu: Lotti Vaitiekūnas, Schuetzenring 42, D 4420 Coesfeld, W. Germany. (E)

sisakė ir kitais mum aktualiais klausimais. Išskirtinai paminėjo mūsų šių dienų jaunimą, nors kiek ir pavėluotai, bet labai užsidegusį tėvynės išlaisvinimo problemomis ir aktyviai įsijungusį į LB veiklą. Pabaigęs savo darniai supintą kalbą, pareiškė visiem padėką.

Mening dalį atliko lietuvių mokyklos auklėtiniai ir tautinių šokių grupė Berželis, vadovaujama Dalios Dzikičienės. Jaunimo šiuo metu yra pasidžiaugtinai daug, jis gražiai ir pasirodė.

Aštuntos grupės mokiniai Linas Šimonaitis, Andrius Banevičius ir Romualdas Zabulis skaitė ištraukas iš savo rašinių "Mindaugas — Lietuvos karalius". Padidėjusi tautinių šokių grupė iš Švyturio mokyklos jaunučių ir vyresniojo jaunimo pašoko Šustą, Šeinių, Mikitą, Mikitiene, Landytinį, Tabalą ir kitus šokius.

Paulius Nenortas deklamavo "Nepriklausomybę atgavus" — Maironio, Rūta Virkutyte — eilėraštį "Lietuva laimėjo", parašyta Birutės Šnipaitės.

Pertraukos metu aukų surinkta 1,702 dol. Proporcingai atskaičius susidariusias išlaidas, 328 dol., pagal aukotojų laisvą pasiūlymą aukos persiųstos: LB centrui — 828.30 dol., Tautos Fondui — 459.15 dol., Altai — 86.55 dol.

Baigiant minėjimą apylinkės vicepirmininkas V. Raškevičius perskaitė rezoliuciją, paruoštą S. Zabulio ir pasirašytą D. Banevičienės, kuri bus pasiųsta JAV pareigūnams.

Minėjimą uždarė Steponas Zabulis padėkos žodžiu.

Vasario 16-osios jubiliejinę šventę mūsų apylinkėj paminėta kukliai, bet tvirtai kiekvienam dalyviui pasiryžtant dirbti ir aukotis mūsų vargstančiai tėvynei — su viltim atgauti jai laisvę, pagal Jono Aiščio eilėraščio "Vasario 16-oji" paskutiniuosius tris posmus:

*Ateis diena—patvinsi, neši,
griausi
Ir visą dumblą šluosi į
krantus!*

TAUTOS VALIA TEBEGLŪDI TAUTOJ

(atkelta iš 3 psl.)

dinių puslapiuose. Mūsų pareiga yra interpretuoti tuos raštus ir perduoti jų esmę Vakaram.

Sudarytina vieninga Lietuvos laisvės kovos vadovybė

Susipratusių išeivijos lietuvių pajėgumui silpnėjant, jau seniai pribrendo laikas blaiviai ir racionaliai žiūrėti į veiksmų bendros vadovybės sudarymą.

Atmetus jausmingus šūkius ir ambicijas, matom, kad Lietuvos diplomatinės tarnybos personalas buvo Lietuvos respublikos paskirtas ir diplomatiškai veikia vien dėl to, kad eilė Vakarų valstybių mūsų diplomatus pilnai arba tam tikromis sąlygomis pripažįsta teisėtai valstybės organo paskirtais. Jie yra Lietuvos valstybės gyvieji simboliai. Jų vaidmuo šioj laisvinimo kovų fazėj yra kaip teisinis ir moralinis veiksnys.

Vliką pagimdė Lietuvos pagrindis. Jo prestižas Vakaruose remiasi tautinės rezistencijos principu. Niekas nekvestionuoja Vliko reikšmės laisvame pasauly. Kadangi laisvojo pasaulio politinė ašis yra New Yorkas ir Washingtonas, tai visiškai tikslinga, kad Vliko veikimo bazė būtų New Yorke, netoli Jungtinių Tautų ir ne taip toli nuo JAV sostinės.

Pagrindiniai nesusipratimai tarp valstybės simbolio (diplomato) ir rezistuojančios tautos (Vliko) jau seniai buvo išlyginti.

Vieningos vadovybės sudarymą lig šiol kliudo dviejų JAV lietuvių veiksmų nesantaika. Nuo pat Lietuvių Bendruomenės įsteigimo Amerikos Lietuvių Taryba žiūrėjo su baime ir pavydu į tos visuomeninės kultūrinės organizacijos augimą ir veiklos plėtrą. Išskiriant asmenines ambicijas, be kurių joks visuomeninis gyvenimas

Lietuvių delegacija pas Conn. gubernatorę. Iš K. A. Dreslerytė, Albina Lipčienė, Bronė Zdanienė, gubernatorė Grasso, Laima Šimanskytė, Augustinas Ramanauskas, kun. J. Matutis ir dr. P. Vileišis. Nuotr. Juozo Veličkos

*Tau atsivers, kaip krištolas
tyriausias,
Gyvenimo akiratis platus.*

*Iš šios nelaimės tu sveika
pakils
Ireisi vėl jauna, graži, drąsi.
O mes liuosybę dar labiau
pamilsim
Ir būsime, kaip buvome laisvi!*

*Suplevėsuos, kaip būdavo,
trispalvė
Ir aikštėna vėl susirinks
minia —
Sutraiškysime šliužų devyn-
galvi,
Kur šiandien graužia mūsų
kratines.*

M. Petrauskienė

-o-

Lietuvių Bendruomenės Hartfordo apylinkės metinis susirinkimas įvyks kovo 19, sekmadienį, tuoj po 9 val. lietuviškų pamaldų Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj. Tarp kitų einamųjų reikalų svarstymo bus ir naujos valdybos rinkimai.

Hartforde vasario 19 paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Minėjimas buvo Lietuvių klubo salėje. Iš k. klebonas kun. Juozas Matutis, Birutė Zabulienė ir JAV LB krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys. Nuotr. Mykolas Banevičius

ar dainų šventėm ar lietuvių švietimo išlaikymui? Antra vertus, lietuviškos politikos tikslas yra tautos kultūrinio lobyno išsaugojimas ir plėtra. Kada mūsų pajėgos ribotos, tai tik trumparegiai ar siauri politikotojai tegali šūkauti: liaukitės veikę politinėj srity! Juk visų spragų nepajėgia užkšti joks veiksnys. Pavyzdžiui, kai kilo Kudirkos incidentas, pirmos iniciatyvos ėmėsi ad hoc komitetai, ne veiksniai. Politikoj, kaip gamtoj, nėra tuštumų. Ačiū Dievui, kad mūsų šaliai dar gali vienaip ar kitaip užkšti veikimo spragas. Pagaliau niekas neturi politinio monopolio Lietuvos vadavimo akcijoj. Kiekvieno lietuvių šventai pareiga kaip nors prisidėti prie tos kovos.

Ginčas dėl aukų rinkimo irgi emocinio pobūdžio dalykas. Klaidingai tikima, kad per metus tik tam tikra suma gali būti surinkta iš visuomenės. Aukotojų dosnumas nematuojamas gabalais, kaip koks standartinio dydžio tortas. Jei "autoritetam" sukraunamos mažesnės sumos, tai gal priežastis yra ta, kad visuomenė tampa abejinga to "autoriteto" veiklai. Gal visuomenė mato didesnės naudos iš kitų veiklos. Mūsų aukotojai jau išpažino Altai tokią teisę. Tautininkai ir jų šalininkai veikė efektingai atskirai.

Tad Altos mandatas nebuvo absoliutus tada. Kaip visi moraliniai mandatai, jis priklauso nuo lietuvių visuomenės pritarimo — consensus. O tas pritarimas, kaip ir įgaliojimas, gali pasikeisti laikui bėgant. Tas pritarimas atnaujinamas, kai jaunčiamasi, kad efektingai veikiama. Po 1951 lietuvių suvažiavimo New Yorke Lietuvių Bendruomenė ėmė plėstis, susilaukusi nemaža pritarimo Amerikos lietuviuose. Ji susilaukia daugiau pritarimo, ypač iš vidurinės ir jaunesniosios kartos, vien dėl to, kad jos veikla pozityvi, efektinga ir dinamiška. O tikslai yra visiems patriotiniams lietuviams priimtini.

Yra klaidinga dirbtinai suskirstyti išeivių lietuvių veiklą į du polius — į politiką ir kultūrą. Joks kultūrinis užsiėmimas negali būti našus be tam tikros politikos. Pavyzdžiui, kaip be politikos būtų įmanoma gauti vietos valdžios subsidijas šokių lietuvių institucijai, kuri dirba

konkretų politinį darbą. Laikas, tos institucijos vadovybės apdairumas ir visuomenės dinamiskumas nustatys, kuris veiksnys išters, kuris veiksnys išliks.

Be grįžkim atgal į pagrindinį klausimą: kaip sudaryti vieningą vadovybę? Tikra vieninga politinė vadovybė atsirast tik tada, kada organizacinė veikimo struktūra bus nustatoma pagal tikslingas funkcijas, siekiant minimaline kaina konkrečių užsiėmimų maksimalinio įgyvendinimo. Nustatant, kas kokias funkcijas efektingiau atliks, atkris visi beprasmiški ginčai dėl įgaliojimų ir autoritetų vadovauti Amerikos lietuviams Lietuvos išlaisvinimo akcijoj.

Išlaikytina gyva lietuviška sąmonė jaunesniojo kartoj

Tautinės kultūros tęstinumas yra dvasinis, t.y. viena karta perduoda savo patyrimus ir įspūdžius kitai. Niekas negali tobulinti tautinės kultūros, jei jis neperima ir neįsisąmonina tos kultūros vertybių. O įsisąmoninant vertybes, pirma reikia su jomis susipažinti. Tapti vienos ar kitos tautos nariais — toks yra mūsų supančios visuomenės aplinkos žmogiškosios būklės dėsnis.

Tautinio auklėjimo uždavinys niekad nesibaigia, su naujomis kartomis ir kintančiomis gyvenimo sąlygomis vis iš naujo kyla. Tikrąja prasme tautinis auklėjimas yra sąmoninga visuomeninio ugdymo veikla ar saviveikla, nukreipta į istorinį savo tautos paaukimo idealą, siekiant išplėtoti žmogaus visuomeninę prigimtį ir jį padaryti pilnaverčiu savo tautos ir kartu žmonijos nariu. Taip suprastas tautinis auklėjimas yra asmens prigimtinė teisė, kuri uždeda visiem pareigą ne tik ją gerbti, bet ir užtikrinti veiksmingą jos vykdymą. Didžiausia atsakomybė išeivijoj tenka pagrindiniam auklėjimo veiksniam: šeimai, šeštadienei mokyklai, jaunimo organizacijai, parapijai ir Lietuvių Bendruomenei.

Be, nežiūrint tarptautinių sukrėtimų, veiksnys grumtynių ir viliojimų į plačiausias pasaulio marias, Vasario 16 esmė glūdi kiekvieno lietuvių sieloj. Kelias į laisvą, nepriklausomą Lietuvą prasideda su prisaika: esu garbingos tautos narys, noriu būti lietuviu!

POETO STASIO SANTVARO VIEŠNAGĖ KULTŪROS ŽIDINY

Dailės parodos būna lyg meno šventė. Prie jų jungiama literatūrinė dalis ir koncertas. Tie abu dalykai vyko vasario 26, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židiny, Brooklyne.

Parodų salė buvo pertvarkyta ir parengta koncertui. Prie scenos išstatyti dail. Adalberto Staneikos paveiksai buvo perkelti į salės gilumą ir per naują gražiai sukabinti. Sudėtos kėdės. Dabar kiekvienas jautėsi lyg kokioje paveikslų galerijoje, kur dažnai rengiami koncertai.

St. Santvaro raštų parodėlė

Prie scenos ant plataus, žaliai apdengto skydo dr. Jono Lenkaičio triūsų buvo surengta Santvaro raštų paroda. Buvo išdėlioti visi jo poezijos rinkiniai, dramų ir statytų veikalų programos, vertimai į kitas kalbas. Prie tos parodėlės stalo žemai ant dėžės, kuri buvo apdengta taip pat žaliai, buvo padėta besišypsanti gėlė. Tai sudarė jaukią nuotaiką. Drauge tai buvo įvadas ir į poeto Stasio Santvaro popietę. Visi čia žiūrėjo ir stebėjosi ir džiaugėsi, kad tiek daug parašyta.

Pradėta su 15 minučių pavėlavimu, nes vėlinosi publika. Programai vadovavo Jonas Rūtenis, nuosekliai ir ramiai visus pristatydamas bei palydėdamas.

Pr. Naujokaičio žodis

Į šią popietę klausytojus įvedė literatūros istorikas Pranas Naujokaitis. Jis apžvelgė St. Santvaro kūrybos laukus, kada pradėjo rašyti, apie ką rašė. Perėjo per visas poezijos knygas, kiekvieną jų apibūdindamas, išryškindamas. Prisiminė ir dramas, prisiminė suaktuvinkon darbą Lietuvos valstybės operoje, kur jis išvertė daug operų. Prisiminė jo literatūrinę veiklą ir išeivijoje, kaip jis atkūrė Liet. Rašytojų Draugiją, kaip dalyvavo literatūros vakaruose. Baigdamas nubrėžė jo vietą lietuvių literatūroje.

Pr. Naujokaičio kalba buvo konkreti ir suglausta, palietusi pačius esmingiausius dalykus.

Kopia į sceną

Toliau į sceną pakvietė svečią — dramaturgą ir poetą Stasį Santvarą. Publika triukšmingai plojo. Kai poetas užkopė į sceną, mergina (Snieguolė Liaukutė) į jo švarko atlapą įsėgė baltą gvazdiką.

Stasys Santvaras, aukštas ir lieknas, visada elegantiškas, atrodė lyg koks senų herojinių raštų riteris — hidalgas. Jis linkčiojo scenoje, kai publika plojo, ir paskui sustojo ties pultu.

Poetas apie save

Pradžioje jis paskaitė kreipimąsi į lietuvišką žodį, kas jis yra, kodėl jis žmogų paguodžia ir kodėl jis, poetas, jį taip garbina.

Prisiminė, kaip jis pradėjo rašyti. Tai buvo pirmojo didžiojo pasaulinio karo metu Vilniuje. Jis buvo Ryto draugijos gimnazijos mokinukas. Buvo popiečiaus trūkumas. Mokiniam davė po vieną storoką sąsiuvinį ir neleido nieko nereikalingo į sąsiuvinį rašyti. Ten reikėjo užrašyti dėstomus dalykus ir atlikti namų darbus.

St. Santvaras, prisiskaitęs Maironio eilių, pats ėmė rašyti, rašyti į tą sąsiuvinį. Klasės

auklėtojai tikrindavo, ar mokiniai taupiai rašo, ar nėra ko nereikalingo. Tuo jų klasės auklėtoju buvo dailininkas Antanas Žmuidzinavičius. Santvaro sąsiuvinį rado eilių pluoštą, bet nesibarė, nieko nesakė, tik liepė sekmadienį ateiti į jo butą. Nuėjo vaikinukas drebėdamas. Tikriausiai tikėjosi, kad jį čiups, bet Žmuidzinavičius ir dabar nesibarė. Priešingai, dar paskatino rašyti ir rašyti, ir kad turėtų kur rašyti, kad nereikėtų į mokyklos sąsiuvinius rašyti, jam davė porą sąsiuvinių jo eilėm. Pavaišino ir pietum.

Taip ir pradėjo rašyti. Ir niekada nebesustojo.

Prisimindamas anuos laikus, jis paskaitė iš "Saulėtekio maldu" eilėraštį Dienoją.

Vienintelė premija

Toliau pasakojo, kaip Borisas Melngailis mėgdavo pasikviesti poetus ir rašto žmones į savo dvarą prie Mūšos upės. Kartą ten buvo ir Stasys Santvaras. Suėjo visi bibliotekon. Kazys Binkis, išdaigų mėgėjas, staiga kreipiasi į šeimininką: "Duok kiekvienam po lapą popieriaus ir pieštuką, ir tegu rašo eilėraštį. Laikas 15 minučių. Kas parašys geriausiai?!"

Santvaras įsirangė į langą ir galvoja, ką rašyti. Prieš tai buvo matęs duoną ant stalo. Taip atėjo mintis ir parašė eilėraštį — Rudenio duona.

Eilės surinko Kazimieras Binkis ir pripažino, kad geriausias eilėraštis — tai Stasio Santvaro. Už tai jis gavo gėlių vainiką.

Vabalėlis

Santvaras pasistatė namus Palangoje, visai prie Klaipėdos krašto sienos. Ten griebėsi skaičiuoti žymų filosofą — Immanuelį Kantą. Ten rado pasitraipę apie gintarę esantį vabalėlį. Kiek dabar jis pasakytų, jei prakalbėtų.

Įkvėpė poetą ir ėmėsi rašyti. Rašė 8 valandas, suplėšė daugybę popieriaus ir parašė 8 eilučių eilėraštį. Tą eilėraštį apie vabalėlį ir paskaitė toje popietėje.

Prisiminęs Palangą ir savo namą, prisiminė ir bolševikinę okupaciją. Jis turėjo gauti leidimą įeiti į savo namą, nes buvo pasienio zona. Tada jis parašė eilėraštį — Paukščių keliu. Paukščiai gali visur skraidyti ir niekur jiems nėra sienų.

Is paskutinio rinkinio

Toliau paskaitė eilių pluoštą iš paskutinio savo rinkinio "Dainos ir sapnai". Tai buvo eilėraščiai: Akmuo, Iliuzija, Trys sonata apie ilgesį, meilę, praradimą, sonetas, parašytas šėkspyrinio soneto forma — Antroji kalno pusė. Užbaigė eilėraščiu — Mea culpa.

Dalia Sakaitė skambina

Pirma dalis užbaigta fortepijono muzika. Dalia Sakaitė, jauna pianistė, išpuodingai ir patraukliai paskambino Franz Liszto du etiudus. Po pertraukos Dalia vėl grįžo prie fortepijono ir dabar skambino Bachą, kurį pati labai mėgsta. Tai buvo VI-tosios siuitos ištraukos.

Poezija derinasi su fortepijono muzika, viena kitą papildo ir sukuria kilnią, aristokratišką nuotaiką.

Rubajatai

Į sceną įkopęs Stasys Santvaras skaitė niekur nespausdintus eilėraščius — rubajatus. Pirmiausia papasakojo, kas ta eilėraščių forma rubajatai. 12 amžiuje gyveno persų poetas, matematikas Omaro Hajamas. Jis ir rašė rubajatus. Rubajatai yra trumpi eilėraščiai, kur rimuojamos pirmos trys eilutės, o ketvirta lieka laisva. Tai keturių eilučių eilėraštis.

Paaikšino ir savo skaitomų rubajatų prasmę, idėją. Paskaitė 21 rubajatą. Tematika plati — žmogus, trokštąs laimės, kenčiąs.

Baigiamasis žodis

Scenoje vėl pasirodė programos vedėjas Jonas Rūtenis. Jis paskaitė Vincės Jonuškaitės sveikinimo telegramą. Žodžiu sveikino JAV LB Kultūros Tarybos atstovas Feliksas Andriūnas. Rengėjų vardu sveikino Aleksandras Vakselis ir įteikė retą ir savotišką dovaną. Tai buvo paties Santvaro knyga Dainos ir sapnai su visų šios popietės dalyvių parašais.

Padėkota visiems, kas padėjo rengti šią popietę. Sceną gražiai dekoravo dail. Česlovas Janušas. Scenoje raudoname fone buvo S. Santvaro inicialai, plunksna ir popieriaus lapas, smuiko raktas su diežu, laurų šakelė.

Baigdamas S. Santvaras padėkojo visiems.

Populiarumo premija

Kai vyko paroda, žmonės balsavo, kas jiems labiausiai parodoje patiko. Viso balsavo 156 asmenys. Tiems balsams suskaičiuoti buvo pakviesta: V. Padvarietis, J. Lukošienė, A. Balsys. Į sceną užkopė J. Lukošienė ir paskaitė, kiek kas gavo balsų. Pirmąją vietą laimėjo dail. Česlovas Janušas. Jam ir paskirta 100 dol. populiaramo premija, kurios mecenatais yra LB New Yorko apygardos apylinkės.

Į sceną užkopęs dail. Č. Janušas pasidžiaugė, kad publika mėgsta jį ir kad balsavo už jį. Tuoj pranešė, kad jis tą premiją atiduoda Maironio lituanistinei

PROF. A. MACEINA — JUBILIATAS

P. CELIEŠIUS

3

Kaip raktas būčiai atskleisti A. Maceinos interpretacijoje yra būtybės kūriniškumas. Žmogiškojo buvimo aplinkoje dvi objektų rūšys leidžiasi interpretuojamos. Jas A. Maceina nurodo: "menas ir filosofija" (169). Jo manymu, menas gyvena interpretacija, kurios stokojant, menas miršta. "Interpretacija yra meno prisikėlimas, — sako A. Maceina, — o interpretacijos stoka yra meno mirtis. Neinterpretuojamas menas buvoja tokioje pat plotmėje, kokioje buvoja ir muziejuose surinktos geologinės liekanos ar iškasenos" (170). Dėl šio A. Maceinos pasisakymo bei požiūrio į meną galima būtų abejoti. Argi muziejuose neinterpretuojamas meno kūrinių nustoja būti menu? Tačiau šiam pokalbiui tęsti reikėtų atskiros straipsnio. O mums čia rūpi filosofinė tiesa, kad kūrinių turi būti vertinami ne kaip daiktai, o kaip kūrinių, ir kad jų kūriniškumas yra atskleidžiamas interpretacija. Tuo atžvilgiu A. Maceina yra teisus sakydamas: "Interpretacija yra meno kūrinių sudabartinimas" (t.p.). Taigi tik sudabartinimas, o ne meno kūriniui buvimo teikimas.

Kaip meno kūriniui sudabartinti yra reikalinga interpretacija, lygiai taip pat ji reikalinga fi-

Poetas Stasys Santvaker skaito savo eiles vasario 26 Kultūros Židiny, kur buvo surengtas jo pagerbimas ryšium su jo 75 metų sukaktimi. Scenos dekoracijos — dail. Česlovo Janušo. Nuotr. L. Tamošaičio

lovas Janušas. Jam ir paskirta 100 dol. populiaramo premija, kurios mecenatais yra LB New Yorko apygardos apylinkės.

Į sceną užkopęs dail. Č. Janušas pasidžiaugė, kad publika mėgsta jį ir kad balsavo už jį. Tuoj pranešė, kad jis tą premiją atiduoda Maironio lituanistinei

mokyklai, kur mokosi jo anūkas.

Tuo ir buvo baigta literatūrinė popietė, ir taip buvo uždarota paroda. Vėliau dar kavinėje darbuotojam ir svečiam buvo vaišės.

Dabar belieka apžvelgti pačią parodą. Apie ją parašysime kitą kartą. (p.j.)

losofijoje būtybės kaip būtybės buvimui suvokti. Jei į būtybę žvelgsime tik kaip į daiktą — pereiname į mokslą. O jei į ją žvelgsime tik kaip į būtybę — liekame filosofijos plotmėje. Pagrindinį skirtumą tarp daikto ir būtybės A. Maceina nurodo jų kilmės pobūdį. Daiktas kyla iš būtinybės, o būtybė iš laisvės. "Nūn, visa tai, — sako A. Maceina, — kas yra kilę iš būtinybės ir kas ją regimai išreiškia, vadiname daiktu, o visa, kas kilę iš laisvės ir ją regimai įkūnija, vadiname kūriniu. Daiktas ir kūriny yra ne tik skirtybės, bet ir priešybės: daiktas priklauso gamtos sričiai, kūriny — dvasios sričiai; daiktas yra apspręstas būtinybės, kūriny — laisvės" (173 ir t.). Todėl filosofijai ir yra svarbu atskleisti būtybę kaip kūrinių, kad galėtų nušviesti kelią į būtybę kaip kūrinių. O tą atskleidimą filosofija atlieka būtybę interpretuodama. "Būdama interpretacija, — sako A. Maceina, — filosofija savo esme atskleidžia mums būtybę kaip kūrinių" (194). Kūriny gi savo ruožtu visados mums byloja apie kūrėją. Savo kūriniškumui jis rodo ir "anapus" savęs. Jis kilęs iš kūrėjo. "Savęs peržengimas, — pabrėžia Maceina, — yra kūrinių būseną" (241). Būtybė kaip kūriny, savo kūriniškumu vesdama mus į "anapus" savęs, nurodo savo buvimo pagrindą. O šis pagrindas yra ne kas kita, kaip būtis. Todėl "Kelias į būtybę kaip pagrindą, — pabrėžia A. Maceina, — eina per būtybę kaip kūrinių" (198). Ir taip prieina A. Maceina prie būties atskleidimo, vesdamas skaitytoją į trečiąją savo veikalo Filosofijos kilmę ir prasmę dalį, būtent į Filosofijos prasmę įžvalgą.

Filosofijos prasmė

A. Maceinos Filosofijos kilmę ir prasmę veikalo trečioji dalis yra pati svarbiausia ir kartu pati sunkiausia, norint suvokti jo metafizinį svarstymą. Čia jis skiria daug dėmesio M. Heideggerio sampratai apie būtybę. Su pirmuoju veikalo Būtis ir laikas Heideg-

geriui nepavyko atskleisti būties, nes jis ribojosi tik žmogui kaip pavyzdine būtybe. "Pavyzdinės būtybės sklaida yra būties klausimo akligatvis" — sako Maceina (31). Tačiau vėlesniuose savo filosofijos kūriniuose Heideggeris savo pirmąjį mintijimą peraiškina, papildo ir pasiekia būties atskleidimą. A. Maceina, kruopščiai išstudijavęs įvairias, o kartais net priešiškus Heideggerio ištaras, išryškina jo kelią į būties atskleidimą. Ir tą būties atskleidimą Heideggeris pasiekia ne kitaip, kaip tik interpretuodamas būtybes kaip kūrinius. Būtybė kaip kūriny visados nurodo į savo "anapus", tai reiškia, kad ji yra transcendentinė. Ji visados nurodo savo buvimo pagrindą "anapus" savęs. Būtybė nurodo būtybę kaip savo buvimo pagrindą. Tik per būtybę prieinama prie būties. Tad būtybė yra būties apsišvišimo vieta. Pagal Heideggerio mąstymą, A. Maceina nusako būties ir būtybės sąsają taip: "būtis neturi buveinės be būtybės, būtybė neturi buvimo be būties" (224). Tai reiškia, kad "būtis be būtybės negali būti patiriama, būtybė be būties negali iš viso būti" (t.p.). "Svarbiausia betgi Heideggerio ištara, — sako Maceina, — būties atžvilgyje yra būties ir pagrindo tapatybė (t.p.). Jeigu nebūtų pagrindo, tai kaip galėtų būti būtybė? Tai būtų tik niekis. A. Maceina pirmena Heideggerio klausimą: "Heideggeris pakartodamas klausia, kodėl yra būtybė, o ne greičiau niekis" (225). Ir atsakymas yra, kad pagrindas yra būtis. Heideggerio atsakymas yra neabejotinas: "pagrindas, kad būtybė būna, nenuslysdama nebūtin, yra būtis" (226). Šią Heideggerio interpretaciją apie būtybę kaip būties pagrindą A. Maceina įsisavina, kaip stiprų pagrindimą būčiai atskleisti. "Tik būties jėga būtybė laikosi buvime, ir tik būties šviesa ji yra pažįstama mūsų mąstyme" (227).

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Stasys Yla — JURGIS MATU-LAITIS. Asmenybės apybraiža. Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, Putnam, Conn., 1977. Viršelis N. Vedegytės-Palubinskienės. Iliustruota nuotraukomis 384 psl. Kaina 7 dol.

Šią knygą ir jos autorių taikliai apibūdina Valdemaras Cukuras, kondensuotai pasisakydamas knygos applanke:

"Susidomėjimas mūsų kardinolu be purpuro, mūsų šventuoju be altoriaus" (J. Eretas) tolydžio gyvėja plačioje visuomenėje. Auga ir jo beatifikacijos lūkestis. Kaip tik laiku pasirodo ši knyga — biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimties. — Autorius skaitytojams pažįstamas. Jo knygos ir straipsniai jau nepriklausomybės laikais Lietuvoje atkreipė daugelio dėmesį. Tebėra našus kultūrinės-religinės literatūros kūrėjas ligi dabar, įžvalgas ir aktualus, priiškąs skaitytoją, verčiąs mąstyti. (...) — Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvykiais, pokalbiais, dienoraščių ir laiškų ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais. Įstato jį istorinė aplinkon, kuri pasirodo auringa ir prieštaringa, svinlinanti politinėm-tautinėm aistrom. (...) — Nuostabus lietuvis, dvasios milžinas pristatomas realiai, šiltai ir pagarbiai."

Knygoj yra trys dalys: Prisimenu (trumpiausioji dalis), Gyvenimas (ilgiausioji) ir Apybraiža. Abi ilgesniosios dalys padalintos į skyrius, o šie — į skyrelius, kurie jau vien savo trumpumu patraukia skaitytoją. Pabaigoj — bibliografija ir vardu rodyklė.

Danguolė Sadūnaitė — BAL-TAS IEVOS MEDIS. Eilėraščiai. Išleido Ateitis 1977. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoj. Ap-lankas — Nijolės Palubinskienės. Kietais viršeliais. 126 psl. Kaina 5 dol. Galima užsisakyti Ateities leidykloj, c/o Mrs. M. Bajorienė, 17689 Goldwin Drive, Southfield, Mich. 48075. Autorė skaitytojui pateikia as-tuntąją savo knygą (įskaitant ir dvi angliškas).

Prieš keletą metų paminėjom jos eilėraščių rinkinį "Pakeliui į Emmaus". Tame paminėjime buvo ir toks sakiny: "Šių lai-kų poezijos kontroversijoj (gal ir kriuzėj) sunku autorį objektyviai vertinti". Tuo pačiu sakiniu pa-sitinkam ir šią knygą. Vienur skaitom (Draugas, 1978 vasario 11): "Tai labai originaliai savita, mūsų ir nieką kitą neužnešančio veido poetė". Kiti suabejoja: kažin... Jie suabejoja ne au-torės nuosirdumu (pvz.: Laikau-s už gėlės, kaip už gelbėjimosi rato...), bet tokiu drąsiu kri-tiko teigimu.

Juozas Kaributas — TEATRI-NIO VARGO KELIAIS. Memuarai. Autoriaus leidinys. Spausdino Saleziečių spaustuvė Romoje 1977 m. Iliustruota nuotraukomis. Kietais viršeliais. 192 psl.

Knygą apibūdina ši ištrauka iš jos įvado:

"Mano prisiminimuose skai-tytojas neris didelių lietuviško teatro srityje nuveiktų darbų, nei stiprių teatrinio gyvenimo intrigu. Tai kuklus žvilgsnis į praeitį ties 50 metų teatrinio darbo slenkščiu, kad išliktų rašytas paminėtas lietuvių kultūros istorijai ir tiems, kurie kada nors lietuviško teatro praei-tim domėsis. Tai daugiausia is-toriniai pėdsakai mėgėjų teatro, kuris buvo kurtas, palaikytas ir puoselėtas niekad, tur būt, lie-tuvių tautos istorijoje nepasikar-tosiančiose sąlygose, kuris prasidėjo lietuviško kaimo kluo-ne ir per okupacijas bei tremtį nusitęsė iki Pacifiko pakrančių Amerikoje."

Knyga įdomi. Joj rašoma apie teatrinis įvykius, kurių centri-nė figūra yra pats autorius.

Dail. Jurgis Juodis, kuris dabar gyvena St. Petersburge, Fla., nutapė paveikslą — Šv. Kazimieras prie Polocko. Nuotraukoje matome to paveikslą šventinimą — šventiną kun. J. Gasiūnas, — paveikslą savininkus E.A. Bacevičius, kūmus — M.A. Rudžius, solistą A. Brazy, dr. Petriką, kuris vadovavo iškilmėm. Dail. J. Juodis stovi kairėje. Nuotr. V. Augustino

NASHUA, N.H. Vasario Šešioliktoji paminėta šiltai ir šeimyniškai

Vasario 16 minėjimai mūsų kolonijoj kiekvienais metais darosi, taip sakant, šeimyniškesni ir savo šiltu širdingumu sutraukia vis daugiau vietos ir plačios apylinkės senimo, o, ypač malonu, ir jaunimo. Vis susilaukiama talentų talkos iš kaimynų.

Pagal įsigyvenusią tradiciją, minėjamą šiemet suruošė vasario 26 Šv. Kazimiero parapija ir vietinis Balfo skyrius, kuris šiuo atveju atlieka Altos ir Bendruomenės padalinių pareigas. Balfo skyriaus valdybą sudaro: pirm. Kazys Grauslys, sekr. Vytautas Širvydas, ižd. Juozas Kubilius. Klebonas kun. Juozas Bučevičius yra garbės pirmininkas.

Rytą 10 val. klebonas aukojosi mišias už Lietuvą, jos kenčiančią Bažnyčią ir žmones, pasakydamas lietuvių ir anglų kalbomis atitinkamus pamokslus. Mišiom patarnavo Stepas Kubilius. Prieš pat mišias jaunos lietuvaits Wendy Chenel, Donna Kubiliūtė ir Lynn Palevičiūtė palydėjo nuo bažnyčios durų iki altoriaus jauną Antaną Grausliuką, kuris nešė tautinių spalvų gėlių puokštę, lydimas tautinių spalvų degančias žvakes nešančių seselių Grauslyčių. Puokštė buvo padėta ant greta altoriaus juodai apdengto staliuko, simbolingai vaizduojančio žuvusių už Lietuvos laisvę kapą. Tuo metu buvęs parapijos choro solistas Stasys Maverick su choristų būreliu giedoją "Lietuva brangi", vargonais lydinč p-lei Roseann Stanley. Mišiom įvadą chorelis giedoją tradicinę giesmę "Pulkim ant kelių". Klebono leidimu antroji kolektė per visas penkias savaitgalio mišias sutelkė Balfui 259 dol.

Popietinė programa parapijos salėj 2 val. pradėjo pirmininkas Kazys Grauslys, pakviesdamas Naujosios Anglijos šaulius įnešti vėliavas, o kleboną sukalbėti abiem kalbomis invokaciją. Taręs kelis žodžius apie minėjimo prasmę ir padėkojęs už gausų atsilankymą bei aukas (prie durų surinkta 220 dol.), programos vedimą pavedė sekr. Vyt. Širvydui, kuris pirmiausia pristatė kalbėti Jūratę Narkūnas-Aukštikalnienę, iš Quincy, Mass. Kalbėtoja visų dėmesį patraukė ne tik savo puikiais tautiniais drabužiais ir gintarais, bet ir gražiu tarimu kelių žodžių lietuviškai, o po to įspūdingai suglausta paskaitė apie Vasario 16 prasmę ir reikšmę.

Pasizymėjęs fotografas Kazys Daugėla, kaimynas iš Bedford, N.H., parodė atrinktų skaidrių iš okupuotos Lietuvos ir jos nepriklausomybės laikų, su gražiais ir pilnais ramumo gamtovaizdžiais bei scenomis iš anuometinio kaimiečių gyvenimo.

Ypatingo įvertinimo susilaukė Lilijos Ivaškienės vadovaujamas Bostono Onos Ivaškienės tautinių šokių aštuoneto porų ansamblis, gyvai ir energingai pašokęs Kazokėlį, Gyvatarą, Aštuonnyti, Našlį, Jonkelį ir Landytinį. Akordeonu pagrojo Worcesterio lietuvių radijo valandėlės vedėjas Eduardas Meilus. Dalis šo-

kėjų ir savanoriškai atvykę Bostono Etnografinio ansamblio nariai padainavo publikos labai šilintai priimtas senovės dainas: Oi žiba žiburėlis, Ar aš nesakiau ir Mama Cecilija.

Šauliai, šokėjai ir dainininkai suruošė iškilmingo paminėjimo valandėlę žuvusiems už Lietuvos laisvę. Buvo uždegta iš Lietuvos atvežta žvakė, o būrelis pačių jauniausių mergaičių atėjo su degančiomis žvakėmis rankose. Aukštikalnienė perskaitė angliškai atitinkamą aktą, o

Ivaškienė — lietuviškai. Publikai buvo pristatytas vienintelis mūsų kolonijoj gyvenęs nepriimtas senovės dainas: Oi žiba žiburėlis, Ar aš nesakiau ir Mama Cecilija.

Atrodo, ir dalyviai, ir komitetas labai patenkinti šių metų Vasario 16 minėjimu.

Kavutės ir pyrago valandėlėje 14-ka šeiminių padovanojo pyragų, kai kurios net po du, o viena net keturis.

Kor.

PHILADELPHIA, PA.

Minėta Vasario 16-oji

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyko vasario 11-12.

Pamaldos

Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio bažnyčiose aukotos mišios už žuvusius bei kovojančius dėl tikėjimo, žmogaus teisių ir Lietuvos laisvės. Šv. Andriejaus bažnyčioje sumos metu giedoją solistės Ona Pliuskonienė bei Ona Šalčiūnienė ir Vilties choras, diriguojamas Anelės Kaulinytės. Onos Šalčiūnienės giesmę smuiku palydėjo Brigita Pumpulytė-Mitten. Vargonais grojo Vytautas Matonis.

Prie altoriaus buvo 7 vėliavos: JAV, Lietuvos, Tautinės s-gos, ateitininkų, ramovėnų, skautų ir neolituanių.

Radijo programos

Vasario 11 pirmasis Bendruomenės Balso radijo pusvalandis buvo anglų kalba, įterpianč lietuvišką muziką ir dainas. Amerikietiška visuomenei pristatyta darbai, atlikti nepriklausomybės laikais, okupacijų vargai bei dabartinė rezistencija Lietuvoj. Komentarai buvo pajavairinti sen. R. J. Dole, kongr. R. K. Dornan, akt. Alan Arkin ir Simo Kudirkos citatomis. Šį pusvalandį paruošė Tony Mažeika ir Daina Kezienė.

Vasario 12 vakarą radijo stotis WFLN transliavo Gailių ir Zerrų šeimų paruoštą antrą radijo pusvalandį, kurį išrūpino Teresė Gečienė. Buvo paliesta Lietuvos istorija bei jos politinė padėtis ir okupantų žiaurumai. Tarpnsniuose girdėjosi kanklių muzika bei ištraukos iš operos Jūratė ir Kastytis. Pranešėjais buvo Charles Zerr ir Birutė Gailienė. Rekordavimo darbus tvarkė Kęstutis Pliuskonis.

Minėjimas salėje

Minėjimas įvyko Lietuvių namuose, vasario 12. Įnešus vėliavas, programą pradėjo Philadelphia LB apyl. pirm. Juozas Lukas. Toliau minėjimui vadovavo dr. J. Stiklorius. Pranešimus atliko Danutė Muraškaitė. JAV himną sugiedoją Vilties choras. Kun. Eugenijus Wasil, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, sukalbėjo invokaciją. Įspūdingai skambėjo "Malda už tėvynę", sugiedota Vilties choro. Susirinkusius pasveikino bei proklamavimą perskaitė Philadelphia burmistro ir Pennsylvania gubernatoriaus atstovės. Latvių, estų ir ukrainiečių kalbėtojai pasidalino bendrais rūpesčiais bei palinkėjo ge-

riausios sėkmės laisvinimo darbuose.

Angliškos dalies svarbiausias kalbėtojas buvo kongr. Raymond F. Lederer, labai priešinęs Šv. Stepono karūnos atidavimui Vengrijos komunistinei vyriausybei.

Aušrinės ir šeštadieninės V. Krėvės mokyklos mokiniai, vadovaujami Marijos Radikienės, pašoko 7 tautinius šokius. Akordeonu pritarė Jonas Puodžiūnas.

ŽINIOS IŠ ATEITININKŲ VEIKLOS

Suvažiavimas jaunimo veiklai suintensyvinti

Paskutinėje sesijoje Ateitininkų Federacijos taryba įpareigojo AF valdybą sukviešti globėjų, vadovų, dvasios vadų, sąjungų centro valdybų ir tarybos suvažiavimą, kuris svarstytų jaunimo veiklos suintensyvinimo ir ideologinio sąmoningumo ugdymo metodus bei konkrečias formas. Pasitarus su tarybos prezidentu, AF valdyba tokį suvažiavimą šaukia gegužės 13-14 Dainavos stovyklavietėje.

Programoj bus keturi pagrindiniai klausimai: ideologinio sąmoningumo ugdymo planas, metodai dvasiniam atsinaujinimui ugdyti, lietuvių kalbos intensyvesnio vartojimo klausimas ir mūsų konkretūs darbai veikloj už žmogaus teises, ypatingą dėmesį kreipiant į dabartinę padėtį pavergtą Lietuvoj. Atskiruose sąjungų posėdžiuose bus nagrinėjamos moksleivių bei studentų veiklos programos, kurias ruošia tarybos sudarytos komisijos. Taip pat vyks paskirti tarybos, dvasios vadų ir sąjungų su globėjais pasitarimai.

AF valdyba netolimoj ateity tiesiogiai painformuos visus dalyvius apie smulkesnę suvažiavimo programą bei kitas techniškas detales.

Ateitininkų istorijos reikalu

Praėjęs ateitininkų kongresas įpareigojo AF valdybą rūpintis ateitininkų istorijos išleidimu. Į tai atsižvelgdama, AF valdyba aptarė istorijos pobūdį bei apimtį. Šiuo metu yra tariamasi su keilais istorikais, tiriant galimybes istorijos paruošimui bei išleidimui. Tenka džiaugtis, kad šiam reikalui didelį dėmesį skiria pavieniai ateitininkai, tą klausimą diskutuodami savo tarpe bei keldami jį spaudoj.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas lietuvių kalba buvo dr. Algirdas M. Budreckis, gimęs ir mokslus išėjęs šiame krašte, dabartinis JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas ir žiniaraščio Bridges vyriausias redaktorius.

Po paskaitos išgirdome Vilties choro sudainuotą vergų dainą iš G. Verdi operos "Nabucco", "Kritusius didvyrius" — A. Vaičiūno ir "Šiaurės pašvaistę" — St. Sodeikos.

Sol. Violeta Bendžiūtė su giliusijautimupadainavo "Plaukia sau laivelis" — St. Simkaus, o sol. Ona Šalčiūnienė "Klajūnus" — St. Gailevičiaus. Choriui vadovavo bei dainom akomponavo muz. Anelė Kaulinytė.

Priėmus rezoliucijas, trumpą žodį tarė Piet. New Jersey LB apyl. pirm. Vytautas Volentas. Jis pastebėjo, jog salėj kiek mažiau žmonių negu pernai, bet didesnis choras. Jis pasidžiaugė jaunimu, kuris prieš minėjimą 24 valandas šaltį budėjo ir badavo prie karsto, pastatyto netoli nuo Independence Hall.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Bronius Vaškaitis

St. Petersburg, Fla., miesto majorė Freeman paskelbė Vasario 16 proklamaciją. Tai buvo vasario 9. Iš k. prel. Jonas Balkūnas, dr. Valienė, majorė Freeman ir Viktorija Jacobsen.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Cambridge šiemet buvo minima vasario 19.

Specialias pamaldas aukoją Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos klebonas kun. Simeonas

Saulėnas. Pamaldų metu smuikininkas Iz. Vasyliūnas grojo smuiku, o Vytenis Vasyliūnas užbaigė pamaldas Bacho trumpu preliudu G-Moll. Po pamaldų žmonės susirinko į bažnytinę svetainę.

Įnešus vėliavas ir sugiedojus himnus, klebonas kun. S. Saulėnas sukalbėjo invokaciją.

El. Vasyliūnienė skaitė paskaitą. Ji pabrėžė lietuvių plitimą pasauly, kaip ir jų kapų augimą, ieškodama prasmės toj misijoj. Išnagrinėjusi istorinius faktus, pabrėžė religijos reikšmę kovoj už tautinę nepriklausomybę bei tautinės sąmonės egzistenciją ir išsilaikymą.

Kun. Jonas Klimas į savo kalbą įnešė įdomių minčių. Jis kalbėjo apie atskirus įvykius, kurie įvyko vasario 16. Pvz., vyskupas Baranauskas gimė vasario 16

Kun. Vincas Valkavičius ragino čia iš seniau gyvenančius lietuvius rinkti seniau spausdintas knygas, rašytus laiškus ir bendrai medžiagą, kuri vis labiau darosi mum brangesnė, kada keičiasi gyvenimo sąlygos ir mūsų buvę gyvenimo reikalai darosi istorija.

Meninė daly kun. V. Valkavičius, V. Vasyliūnui akomponuojant, atliko trijų kunigų sukurtas dainas. Šios dainos yra: kun. Aleknavičiaus "Prašom, prašom paklausti", prel. Maironio "Kur bėga Šešupė" (Sasnausko melodija) ir vysk. Baranausko "Giedu dainelę". Publika šią programą priėmė šiltai.

Sugiedojus "Marija, Marija" ir išnešus vėliavas, prasidėjo neoficialioji dalis: valgyta ir šnekučiauta.

Minėjimas praėjo nuoširdžio, šilto nuotaikoj.

Iš viso surinkta 315 dolerių. Pinigus Altai persiūs klebonas kun. S. Saulėnas. Po 30 dolerių aukoją Martišauskai iš Brighton ir Juozas Aneliauskas iš Cambridge; po 20 — Vasyliūnai, Stasys Luinis, Petras Narkevičius iš Somerville, M. Jankauskas iš Cambridge; po 10 — kun. S. Saulėnas, Petras Paliulis iš Cambridge, po 5 — kun. V. Valkavičius, Mrs. Panico, M. Raulinaitis, A. Rutkauskas. Kiti aukoją po mažiau.

E.V.

LIETUVIŲ DIENOS SACRED HEART UNIVERSITETE

BRIDGEPORT, CONN.

Sėkmingas Čiurlionio koncertas

Kovo 11, šeštadienį, su dideliu pasisekimu koncertavo Čiurlionio ansamblis Sacred Heart universitete, kur vyksta lietuvių kultūros mėnuo. Į koncertą prisirinko tiek, kad netilpo salėje. Tai buvo pats didžiausias koncertas, surengtas šiame universitete penkerių metų bėgy, kai universitetas įsivedė tokius atskirų tautų kultūrinius mėnesius.

Paroda lankoma

Kaip buvo skelbta, universitete yra surengta lietuvių dailininkų paroda. Viso dalyvauja 12 dailininkų.

Paroda lankoma: nuo pirmadienio iki ketvirtadienio — nuo 10 val. ryto iki 10:30 v.v., pen-

tadieniais ir šeštadieniais — nuo 10 v.r. iki 5 v. popiet, sekmadieniais — nuo 10 v.r. iki 10:30 v.v. Visi kviečiami šią parodą aplankyti.

Šį savaitgalį

Kovo 19, šį sekmadienį, 3 val. popiet bus kun. K. Pugevičiaus paskaita apie religijos persekiojimą Lietuvoje. Po paskaitos bus galima apžiūrėti V. Liaukaus drožinių parodą, kuri bus toje pačioje — Center Lounch salėje.

Visi kviečiami atvykti į šią paskaitą. Drauge bus proga apžiūrėti ir dailės parodą.

I.G.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SAS

VISIT LITHUANIA IN 1978!

VILNIUS (5 nights), RIGA (4 nights)

LENINGRAD (3 nights), COPENHAGEN (1 night)

Departure Date	Total incl. GIT Air Fare	Early Bird Total incl. APEX Air Fare ★	Early Bird Saving ★
May 18	\$1100	\$ 954	\$146
Jun 19	\$1213	\$1076	\$137
Jul 17	\$1213	\$1076	\$137
Aug 14	\$1213	\$1076	\$137
Sep 18	\$1100	\$ 954	\$146
Dec 19	\$1072	\$ 926	\$146

Rates based on double occupancy Also departures from West Coast, Montreal and Toronto

Plus \$3 tax

★ Purchase your ticket no later than 45 days prior to departure to earn these savings

Air fares in effect as of Dec 1977 and subject to change

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Sniegas Brooklyno gatvėse. Algirdas ir Paulius Bivainiai važinėja rogutėmis.

ALKOS MUZIEJUS PRADĖJO STATYBĄ

Prieš 55 metus naujai paskirtas į Lawrence, Mass., kun. Pranciškus Juras susidomėjo senais lietuviškais laikraščiais, žurnalais, knygomis ir pradėjo juos rinkti bei vienoj vietoj saugoti. Tai ir buvo pradžia dabar lietuvių visuomenei žinomo muziejaus ALKA (Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas). Surinktus daiktus pradžioje laikė Darbininko patalpose Bostone, vėliau (1951) perkėlė į Brocktoną, 1963 pastatė dabartines patalpas Putname, Conn., ir tą patį metų gruodžio 27 perkraustė ten visą muziejų.

Susilpnėjus sveikatai, 1974 sausio mėn. prel. Pr. Juras Alkos muziejų perleido LKM Akademijai ir sudarė 12 asmenų kuratorių valdybą, kuri šiuo metu ir rūpinasi jos visais reikalais. Į valdybą įeina generalinis konsulas A. Simutis, dr. A. Stankaitis, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius, dr. J. Bachulus, inž. V. Izbičkas, dr. A. Matukas ir kiti.

Alkos pastatas mūrinis, vieno aukšto, 60 pėdų ilgumo, 40 platumo ir 10 aukštumo. Alka yra geroj geografinėj padėty ir tarp didelių lietuvių kolonijų: 22 mylios nuo Worcesterio, 26 mylios nuo Providence, 50 mylių nuo Hartfordo, 65 mylios nuo Bostono ir 1/2 mylios nuo greitkelio 52, kuris eina iš Bostono-Worcesterio ir New Yorko. Pro pat Alką eina 44 kelias, kuriuo kasdien kursuoja po kelis kartus autobusai iš Providence į Hartfordą. Netoli lietuvių

vienuolynas, kuris yra tikras lietuvių židynas, už kilometro Matulaičio senelių namai, ten pat ir Mindaugo pilis, pastatyta mūsų kultūrininko kun. St. Ylos.

Per ilgesnį laiką Alkos steigėjas surinko daug vertingos muziejinės medžiagos. Čia yra Aušra 1883-84, Tėvynės Sargas 1884-97, 1901-02, Varpas 1889-93, Apžvalga 1890. Iš retesnių knygų yra: Lietuviška Biblija 1657, Gyvenimas šventųjų 1850, Pradžiamokslis, parašytas Genio Dėdės 1862, Naujas Įstatymas J.K. 1816 ir labai daug kitų. Neseniai iš Šveicarijos p. Garbačiauskas atsiuntė savo labai didelę lietuvišką biblioteką, taip pat nepriklausomos Lietuvos išleistus pinigus ir vieną retą pi nigėlį, 4 grašius, Zigmanto Augusto, nukaltą 1569 Vilniuj, su vyčiu. Be to, Alkoj yra daug įvairiausių liaudies meno drožinių, gintaro dirbinių, dail. A. Tamošaitienės audinių. Ant sienų kaba dailininkų A. Galdiko, A. Rūkštelės, K. Varnelio, A. Varno, K. Žoromskio ir kitų paveiksai.

Taigi dabar Alka yra pripildyta, ir atrodo, kad ji nebėra muziejus ar archyvas, bet tikras sandėlis. Todėl jau prieš dvejus metus pradėta rimtai galvoti ir planuoti dabartines Alkos patalpas padidinti. Tam tikslui buvo sudaryta statybos komisija iš dr. A. Matuko, ses. A. Sereikytės, inž. V. Izbičko ir J. Vembrės, o vėliau pakviestas konsultantu ir inž. Eug. Manomaitis.

Komisijos nariai, pasitarę su

Bostono kolegijos bei Harvardo universiteto muziejų specialistais, applanę naujai pastatytus muziejus Worcesterio ir kitur, pavedė vietiniam architektui sudaryti Alkos praplėtimo planą pagal komisijos pageidavimą ir Putnamo miesto valdybos reikalavimus. Architektas per 3 savaites sudarė planus, kuriuos be jokių priekaištų patvirtino Putnamo "zoning" komisija ir lapkričio 16 raštu leido pradėti statybą.

Naujoji patalpa jungsis su senąja, bus dviejų aukštų, 80 pėdų ilgumo, 40 platumo.

Statyba pradėta. Gruodžio pirmąją savaitę išgrežtas šuliny ir iškasta atmatom surinkti patalpa. Mat, Alka dar nėra prijungta prie miesto vandentiekio ir kanalizacijos.

Statybos lėšas rinkti ir tą vajų pravesti apsiėmė L.E. leidejas J. Kapočius. Jis jau sudarė 63 asmenų globos komisiją, į kurią sutiko įeiti įvairių pažiūrų, įvairių grupių asmenys.

Alka turi nuo valstybinių mokesčių atleidimo statusą; todėl asmenys, davę Alkai auką, galės tai atskaityti nuo savo mokesčių.

Kadangi Alkoj sukaupiais kultūriniais turtais naudojasi ir naudosis visi lietuviai, kadangi jos durys visiem lietuviams atviros, todėl ja rūpintis ir ją išlaikyti yra visų lietuvių pareiga.

Alka pastatyta ant nuosavo žemės sklypo ir nuo nieko nepriklauso. Nuolatinis jos adresas: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, CT 06260, USA.

J. Savėlis

Juliaus Šilgalio, ilgamečio Baltimorės LB apylinkės pirmininko, antkapio pašventinimas. Su velionies našle ir sūnumi stovi dabartinė LB apylinkės valdyba. Iš k. Jonas Kazlauskas, Emilija Šilgalienė, Rimas Šilgalis, Vytautas Mildažis, Algis Veliuona, Aldona Marcinkienė, Kęstutis Česonis, Antanas Gudonis ir Vytautas Eringis — dabartinis pirmininkas.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Vardo draugijos vyrai metinius pusryčius turėjo kovo 12, sekmadienį. Mišias aukoję jų dvasios vadas kun. A. Dranginis. Po mišių visi susirinko parapijos salėn. Pirm. Algirdas Veliuona draugijos vardu visus pasveikino, padėkojo sodalietėms, kurios pagamino pusryčius. Valdyba ir praėjusio jautienos kepsnio baltiaus rengėjas Richard Dixon padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie baltiaus pasisekimo.

Lietuvių Postas 154 su padėjėjom atšventė Amerikos Legionierių Organizacijos gimtadienį sekmadienį, kovo 12, savo kambariuose Lietuvių Svetainėj. Iškilės prasidėjo antrą valandą popiet.

Šv. Alfonso suaugusių klubas rengia Šv. Patriko linksną šokių vakarą kovo 18, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Alfonso mokyklos salėj.

Sodalietės Verbų sekmadienį, kovo 19, pradės lankyti lietuvių senelius įvairiose prieglaudose ir namuose su dovanomis. Jos kiekvienais metais prieš Kalėdas ir Velykas lanko senelius su dovanomis.

Didžiosios Savaitės pamaldos Šv. Alfonso bažnyčioj prasidės su procesija po verbų šventini-

mo lauke prie bažnyčios 9:30 v. ryto. Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai lydės procesiją į bažnyčią. Po verbų šventinimo ir išdalinimo mišias aukos kun. A. Dranginis. Bažnyčios altoriai bus skoningai gelėmis papuošti.

Francis Bill Weber, Šv. Alfonso parapijos Šv. Vardo draugijos narys, per paskutinį Šv. Vardo draugijos susirinkimą kovo 7 buvo išrinktas Baltimorės miesto Šv. Vardo draugijos pirmininku. Šv. Alfonso draugijos nariai sveikina Bill Weber ir linki jam sėkmės naujose pareigose.

Martynas Raila, ankstesnės kartos lietuvis, po ilgos ir sunkios ligos mirė Greater Baltimore Medical Center vasario 20. Martynas buvo susipratęs lietuvis ir, kai sveikata leido, dalyvavo ir dirbo lietuviškuose parengimuose. Per ilgus metus buvo Lietuvių svetainės žymūs veikėjas ir ištikimas Baltimorės Lietuvių Tarybos narys. Mišios už jo sielą aukotos Šv. Alfonso bažnyčioje vasario 23. Palaidotas Parkwood kapinėse. Nuširdime liko žmona Emilija, dukra Amelia, sūnus Martynas ir eilė antukų.

Jonas Obelinis

RELIGINĖ ŠALPA KVIEČIA TALKON

Žinios iš okupuotos Lietuvos apie ten vykdomą religijos persekiojimą ir kitus būdus slopinti ir žudyti mūsų tautą jaudina ne tik mus, bet ir kitataučius. Nepakanka tačiau tokias žinias tik pasiskaityti, persekiojamuosius užjausti savo širdyje. Tauta vergijoje yra reikalinga mūsų kiekvieno pagalbos darbais. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa stengiasi kiek tik pajėgia remti tautos kovą okupuotoje Lietuvoje už jaunimo religingumą ir dorą, informuoti pasaulį apie pavergėjo darbus.

Kaip visi mūsų patriotiniai veiksniai, taip ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa gali nuveikti tiek, tiek visuomenė remia. Mūsų veikla yra visų lietuvių rei-

kalas, užtat prašome visų tautos. Daugely lietuvių parapijų daroma metinė rinkliava paremti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos veiklai. Tos aukos mus pasiekia. Kam būtų patogiau savo aukas siųsti tiesiai Lietuvių Katalikų Religinėi Šalpai, prašomi tai siųsti šiuo adresu: Lithuanian Cath. Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvių Katalikų Religinėi Šalpai skirtas aukas galima nurašyti nuo JAV mokesčių. Už visokią paramą ir bendradarbiavimą nuširdžiai dėkojame. Tegu Dievas visiem gausiai atlygina.

Lietuvių K. Religinės Šalpos valdyba

STIPENDIJOS FONDAS KENT UNIVERSITETE

Kento valstybiniam universitetui vis didėjančiai susidomėjimas lietuistiniais klausimais. Šiuo metu susidomėjimą kelia trys sritys: 1) Lietuvių Archyvas, 2) lietuvių kalbos dėstymas ir 3) Lietuvių Stipendijos Fondas.

Lietuvių Archyvas (Lithuanian Collection), Rockefellerio Fondo finansinės paramos (35,000) dėka, turi geras sąlygas plėstis ir didėti.

Lietuvių kalbos dėstymas sėkmingai tęsiamas jau 5 metai.

Lietuvių Stipendijos Fondas (Lithuanian Fellowship Fund) yra užsibrėžęs surinkti iš lietuvių ir kitų tą idėją remiančių žmonių \$50,000. Šios sumos procentai sudarytų stipendiją, kuri būtų duodama lietuviškos

kilmės studentui ar studentei, siekiančiam akademinio laipsnio (master, doctorate). Studentas, norįs pasinaudoti šia stipendija, turi būti priimtas į Kento universitetą ir rašyti mokslinį darbą, liečiantį Lietuvą arba kitokius klausimus, susijusius su liuanistika.

Deja, Lietuvių Stipendijos Fondas auga labai lėtai. Šiuo metu jis turi \$5,981. Šios sumos metiniai procentai sudarys \$360; jie galės būti panaudoti kaip stipendija 1978/79 mokslo metais. Studentas iš kitos kurios valstijos (non-resident of Ohio) galis pasinaudoti lengvatom, kurių dydis sieks \$1,200. Šias finansines lengvatas teikia universitetas. Suinteresuoti studentai gali

— Amerikos lietuvių bibliotekos leidyklai bus įteikta 1000 dol. premija kovo 17 Chicago, Jaunimo Centre. Leidyklai premijuoti komisiją sudarė dr. J. Meškauskas, V. Būtenas, B. Kviklys, P. Kaupas ir S. Semėnienė. Premijos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

— Phoenix, Arizonoj, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vyko vasario 19. Lietuviškom giesmėm vadavo Ona Metrikienė, tautinius šokių šoko Spindulio ansamblis iš Los Angeles, vadovaujamas Onos Razutienės. Per mišias solo giedojo Elena Vilimienė. Salėj kalbas pasakė Linas Kojelis iš Princeton universiteto ir dr. Stasys Vanagūnas, Tucson universiteto kriminologijos profesorius.

— Rašytojo Jurgio Jankaus pagerbimas ir jo naujausio novelių rinkinio "Ir nebepasimatė" knygos pristatymas Rochestery įvyks kovo 18. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėj apie Jurgio Jankaus literatūrinį kelią kalbės A. Liulevičienė iš Chicagos.

— 50 metų kunigystės kovo 24 sulaukia kun. Jonas Gasiūnas, gyvenąs St. Petersburg, Floridoj, kun. Jonas Ruokis, gyvenąs Waterbury, Conn. To paties kurso, tik dėl jauno amžiaus vėliau įšventinti, lapkričio 11 tą pačią sukaktį švęs kun. Ladas Budreckas, gyvenąs Glen Cove, N.Y., ir kun. Adolfas Stašys, gyvenąs Chicagoj, Ill.

— Bernardo Brazdžionio poezijos vakarai Sydnėjūj, Canberroj ir Adelaidėj praėjo su dideliu pasisekimu.

— Vakaronė su rašytoju Jurgiu Jankum Chicagoj vyks kovo 31 Jaunimo Centro kavinėj. Apie rašytojo kūrybą kalbės Nijolė Užubalienė. Meninę programą atliks Stasė ir Jonas Kelečiai. Vakaronė rengia Jaunimo Centras.

— Juozas Kojelis, su žmona keliaująs po Australiją, atsiuntė sveikinimus iš Adelaidės. Kelionės metu, pakeliui į Melbourną ir Naują Zelandiją, kalbėjo Sydnėjaus ir Adelaidės lietuviams.

— Prof. Biliui Vitkui kovo 1 dr. Leonas ir Irena Kriaučėlinai Nikos restorano salėj surengė pagerbimą jo 80 metų amžiaus sukaktį atžymėti. Pagerbime dalyvavo būrys visuomenės, spaudos, sukaityvininko artimų draugų ir Dainavos ansamblio atstovai.

— "Eight Exciting Adventures" knygutė viena iš nuotykių istorijų yra Jump for Freedom". Tai suglausta Simo Kudirkos istorija, apimanti 10 puslapių. Atpasakojimas iliustruotas. Knyga išleista Xerox Education Publication leidyklos ir skiriama daugiausia mokyklom.

— Lietuvaitės studentės, norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose, gali kreiptis adresu: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260.

— Nauji Darbininko skaitytojai: L. Pleskus, Maspeth, N.Y., J. Legis, Miami, Fla., P. Pukas, No. Chicago, Ill. Užsakę kitiem: J. Kregždienė, Woodhaven, N.Y. — R. Kregždys, Metairie, La. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol.

kreiptis į dr. John Cadzow, Kent State University, 119 Bowman Hall, Kent, Ohio 44242.

Lietuvių Stipendijos Fondo vėjus bus nenuilstamai tęsiamas, kol bus surinkta \$50,000. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių; siunčiamos šiuo adresu: Lithuanian Fellowship Fund, Kent State University Foundation, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

LIETUVIŲ PARAPIJŲ IR MISIJŲ AUKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖI ŠALPAI NUO 1977 VASARIO 1 IKI 1978 SAUSIO 31

Šv. Jurgio, Albany, N.Y. — 1,720 dol., Šv. Kazimiero, Amsterdam, N.Y.—333, Šv. Antano, Ansonia, Conn.—300, Šv. Pranciškaus, Athol, Mass.—235, Šv. Alfonso, Baltimore, Md.—1,125, Šv. Izidorius, Braddock, Pa.—41, Šv. Jurgio, Brooklyn, N.Y.—100, Karalienės Angelių, Brooklyn, N.Y.—50, Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Chicago, Ill.—1,045, Šv. Antano, Cicero, Ill.—250, Nesiliaujančios Pagalbos Švč. Mergelės Marijos, Cleveland, Ohio — 2,073.11, Šv. Jurgio, Cleveland, Ohio — 1,183.87, Šv. Jono, Coaldale, Pa.—100, Šv. Kryžiaus, Dayton, Ohio—452.69, Šv. Kazimiero, Delhi, Kanada — 177.79, Šv. Antano, Detroit, Mich.—470, Šv. Juozapo, Duryea, Pa.—120.05, Šv. Mykolo, Easton, Pa.—139.50, Šv. Petro ir Povilo, Elizabeth, N.J.—460, Švč. Mergelės Marijos, Eynon, Pa.—77, Šv. Antano, Forest City, Pa.—191, Apreiškimio, Frackville, Pa.—74.10, Šv. Vincento, Girardville, Pa.—75, Šv. Petro ir Povilo, Grand Rapids—500, Aušros Vartų, Hamilton, Kanada—1,200, Šv. Juozapo, Hanover, Pa.—138, Švč. Trejybės, Hartford, Conn.—489, Šv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa.—249, Sopulingosios Dievo Motinos, Kearny, N.J.—40, Švč. Mergelės Marijos, Kings-

ton, Pa.—375, Šv. Pranciškaus Asyžiečio, Lawrence, Mass.—186.43, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, London, Kanada—261.85, Šv. Kazimiero, Los Angeles, Calif.—6,015, Šv. Juozapo, Lowell, Mass.—250, Šv. Onos, Luzerne, Pa.—303.81, Šv. Juozapo, Mahanoy City, Pa.—200, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, Maizeville, Pa.—105.95, V.J. Atsimainymo, Maspeth, N.Y.—35, Šv. Pranciškaus, Miners Mills, Pa.—215, Šv. Pranciškaus, Minersville, Pa.—250, Lietuvos Kankinių, Mississauga, Kanada — 60, Aušros Vartų, Montreal, Kanada—50, Šv. Kazimiero, Montreal, Kanada—135.45, Šv. Kryžiaus, Mt. Carmel, Pa.—327.75, Šv. Andriejaus, New Britain, Conn.—325, Šv. Kazimiero, New Haven, Conn.—100, Švč. Trejybės, Newark, N.J.—25, Švč. Jėzaus Širdies, New Philadelphia, Pa.—60, Aušros Vartų, New York, N.Y.—8, Šv. Jurgio, Norwood, Mass.—165, Šv. Antano, Omaha, Nebr.—226.25, Šv. Kazimiero, Paterson, N.J.—295, Šv. Andriejaus, Philadelphia, Pa.—225, Šv. Kazimiero, Philadelphia, Pa.—149.13, Šv. Jurgio, Philadelphia, Pa.—280.39, Šv. Kazimiero, Pittston, Pa.—316, Šv. Kazimiero, Plymouth-Lyndwood, Pa.—618, Šv. Kazimiero, Providence, R.I.—470, Šv. Antano, Reading, Pa.—49.06, Šv. Mykolo Arkan-gelo, Shamokin, Pa.—327.75, Šv. Jurgio, Shenandoah, Pa.—464,

Šv. Kryžiaus, Schenectady, N.Y.—50, Šv. Juozapo, Scranton, Pa.—618, Šv. Mykolo, Scranton, Pa.—161, Šv. Kazimiero, Sioux City, Iowa—1,220, Dievo Apvaizdos, Southfield, Mich.—567.30, Šv. Onos, Spring Valley, Ill.—115, Šv. Petro ir Povilo, Sugar Notch, Pa.—119.25, Karalienės Angelių, St. Catherines, Kanada—1,090, Šv. Kazimiero, St. Clair, Pa.—100, Šv. Petro ir Povilo, Tamaqua, Pa.—150, Prisikėlimo, Toronto, Kanada—3,418.25, Švč. Mergelės Marijos, Wanamie, Pa.—134, Šv. Juozapo, Waterbury, Conn.—25, Švč. Trejybės, Wilkes Barre, Pa.—625, Šv. Kazimiero, Windsor, Kanada—50, Šv. Kazimiero, Winnipeg, Kanada—97, Aušros Vartų, Worcester, Mass.—626, Šv. Kazimiero, Worcester, Mass.—752.50, Brisbane Lietuvių parapija, Australija — 220.20, Lietuvių Misija, Hot Springs, Ark.—447, Ottawos Lietuvių Misija, Kanada—139, Lietuvių Misija, Sudbury, Kanada—501, Šv. Kazimiero Lietuvių Misija, St. Petersburg, Fla.—15.

"Su didžia meile ir nuoširdumu dėkojame Jums už suteiktą mums...dovaną...Kaip miela, kaip gera priklausti tokiai šeimai, kuri, pasiskleidusi po visą pasaulį, gelbsti savo sesę ir brolių kurio nors nepažįsta, nematė, bet įstabia meile myli, užjaucia ir dar dovanas pasiūnia..."

—Laiškas iš Lietuvos

Liet. Kat. Religinės Šalpos Valdyba

Jaunimas Chicagos Brighton Parko LB suruoštoje Lietuvos nepriklausomybės šventėje. Nuotr. P. Maletos

RUOŠKIMĖS VASAROS ATOSTOGOM KANADOJ

Renginiai Toronte

Paprastai kiekviena lietuviška šeima ar pavieniai asmenys geru pusmečiu į priekį planuoja, kur važiuoti, kur praleisti vasaros atostogas. Kaip žinia, š.m. birželio 28 — liepos 3 Toronte, Kanadoj, vyksta Pasaulio Lietuvių Dienos. Tai trys renginiai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, V-oji Kanados ir JAV Lietuvių Dainų Šventė ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės. Kadangi tai vidurvasaris, todėl rengėjai ir kviečia atostogautojus pasisvečiuoti tuo metu Toronte. O po PLD ar prieš tai galima ir pavasarioti, paatostogauti šiaurinėj Ontario provincijos daly, kuri tikrai žinoma kaip atostogų šalis.

PLB seimas, į kurį suvažiuos atstovai iš visų laisvojo pasaulio kraštų, kur veikia Lietuvių Bendruomenės apylinkės, kalbės, diskutuos ir balsuos visais svarbiaisiais lietuviybės klausimais. Netenka nė abejoti, kad bus skirtingų nuomonių, pasiūlymų ar net kontroversijų, tačiau viską spręs demokratinis procesas. Todėl stebėti lietuviško seimo eigą bus nepaprastai įdomu ir prasminga. Reikėtų ir lietuviškąjį jaunimą atsivesti. Seimo atstovam bus smagiai svarstyti klausimus pilnoj lietuviškos publikos auditorijoje.

Sporto žaidynės gali tęstis net šešias dienas. Žiūrovams suteiks daug smagių valandų. O bus daug įtampų! Geriausi sportininkai-kės ir komandos gaus aukso, sidabro ir bronzos medalius bei kitus žyminis. Suvažiuos stipriausi ir geriausi laisvojo pasaulio lietuviai sportininkai. Varžybos apims šias sporto šakas: lengvąją atletiką, plaukimą, krepšinį, tinklinį, stalo tenisą, lauko tenisą, futbolą, golfą, šachmatų ir šaudymą. Slidinėjimo pirmenybės bus pravestos vasario 25-26 ir įeis į PLS Žaidynių programą.

Sportas turi dominuoti ir jaunus, ir senus. Labai mieliai kviečiami ir laukiami ir nepriklausomos Lietuvos sportininkai, išgarsinę Lietuvos valstybės vardą sporto pasauly. Apgailėtinas faktas, kad, esant ribotiem darbu ir išteklų šaltiniam, neįmanoma visų tų sportininkų surasti. Tačiau apie juos žinantieji prašomi informuoti PLSŽ organizacinį komitetą: Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės: 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., M6S 4H3, Canada, tel. 1-416-763-4429. Gavus informaciją, tuoj bus išsiųsti pakvietimai.

Pagrindinis pastatas — Etobicoke Olympium, kur vyks plaukimo, krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų varžybos, yra vėsinamas, ir neteks patirti karščio nuovargio. Pastatas pastatytas specialiai sporto reikalams, turi kavinę ir restoraną. Pažintim atnaujinti vietos tikrai pakaks. Vienu metu visas sporto varžybas gali stebėti apie 3000 žiūrovų.

Didžiausias telkinys bus V-oji Kanados ir JAV Lietuvių Dainų Šventė. Maple Leaf Gardens neturėtų būti per mažas kelioli-

kos tūkstančių lietuviškai publikai. Kiekviena lietuviška šeima turėtų dainų šventę įtraukti į savo 1978 atostogų programą. Tai gali likti brangus prisiminimas ilgam laikui. Panašius prisiminimus sukelia ir iki šiol įvykusios dainų ir tautinių šokių šventės. Atsivežtini vaikai ir jaunuoliai. Ispūdingos iškilmės gali juos paskatinti likti mažos, bet garbingos tautos nariais. Savo dalyvavimu dainų šventėje kuriam lietuviškosios išeivijos istoriją. Žiūrėkim, kad ateinančios kartos minėtų ją su lietuvišku pasididžiavimu.

Lietuviškumo židiniai

Atostogos gali turėti dvejopą pobūdį: poilsio ir išsiblaškymo. Išsiblaškymas pasiekiamas kelionėmis, naujų vietų aplankymu ir įspūdžių sukūrimu. Ne paslaptis, kad Torontas šalia Chicagos tampa savotiška lietuviška Meka bei Medina.

Čia veikia Lietuvos konsulas Kanadai (vadovaujamas gen. konsulo dr. J. Žmuidzino), Lietuvių Kankinių parapija Anapily (kun. P. Ažubalis), Priskelimo parapija ir lietuvių pranciškonų vienuolynas (kun. Augustinas Simanavičius) ir Toronto Lietuvių Namai (pirm. J. Strazdas). Tai didieji lietuviškumo centrai Toronte. Taip pat čia yra Paramos ir Priskelimo parapijos lietuviškieji bankai, Tėvišės Žiburių savaitraštis, lietuvių gydytojų pastatas, lietuviškų verslo ir profesionalų bendrovių įstaigos, lietuviškos kapinės, kelios lietuviškos spaustuovės, Kanados Lietuvių Fondas, Maironio šeštadieninė mokykla, aukštesnieji lituanistikos kursai (vadovaujami pedagogo A. Rinkūno), seselių lietuvių vaikų darželis ir vienuolynas, lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapija, Varpo choras, kelios muzikos studijos, Stepo Kairio muzikinis vienetas, Gintaro ir Atžalyno tautinių šokių grupės, dainos grupės, apie 80 lietuviškų organizacijų, krautuvų, lietuvių profesionalų ir kitokių lietuviškumo židinių. Lietuvių Namuose yra valgykla ir baras Lokys. Toronte leidžiami ir spausdinami žurnalas Moteris, Priskelimo parapijos ir Lietuvių Namų biuleteniai. Išleidžiama nemaža lietuviškų knygų ir kitų leidinių. Čia gyvena muzikai Gailėvičius, Verikaitis, Govėdas.

Kitos Toronto įžymybės

Toronto miestas turi 2.3 mil. gyventojų ir yra etninis Kanados centras. Vertos pamatyti vietos: Canadian National Tower — aukščiausias pastatas pasauly (1800 su viršum pėdų), miesto rotušė, Casa Loma pilis, Royal Ontario Museum, provinciniai parlamento rūmai, Ontario Place — virš vandens ant stulpų pastatytas įvairių paviljonų ir įdomybių centras atsiėjęs 23 mil. dol., Science Centre, Eaton apsipirkimo centras miesto vidury, zoologijos sodas, High Park ir eilė kitų gražių parkų, senoji miesto rotušė, bankų centrai ir eilė kitų architektūrinių pastatų. Šiaurinę miesto dalį kerta

Highway 401 — Macdonald-Cartier 12 linijų Freeway. Labai gerai išplanuotas plentų kompleksas. Prie jo suplanavimo dirbo ir lietuviai inžinieriai. Kaip vyksta judėjimas, iš helikopterų stebi atvykę inžinieriai — kelių planuotojai iš Europos, Sov. Sąjungos ir net JAV.

Pasaulio Lietuvių Dienų metu Toronte vyks įvairių tautybių karavanas: įrengiami etninių grupių paviljonai su tautinėmis parodomis, muzika, valgiais ir gėrimais. Lietuvių paviljonas Vilnius bus Priskelimo parapijos patalpose.

Sunku viską suminėti, tačiau atostogos, praleistos Toronte, turėtų palikti smagių prisiminimų. Visi lietuviai iš arti ir toli kviečiami atsilankyti.

Lietuviškos vasarvietės

Apie 85 mylios nuo Toronto yra vadinamoji Georgian Bay įlanka. Tai ilgiausias gražaus smėlio paplūdimys pasauly. Springhurst Beach yra daug lietuviškų vasarviečių, kun. P. Ažubalio pastangomis pastatyta bažnyčia, sporto aikštė ir patalpos stovyklavimui. New Wasaga Beach lietuviai pranciškonai turi didžiules stovyklavimo patalpas, vienu metu talpinančias apie 200 stovyklautojų. Nepaprastai gerai suplanuota ir labai smagi atostogų vietovė. Sportininkai, skautai, ateitininkai ir kitos organizacijos ruošia stovyk-

SPORTININKŲ VADOVYBĖ KREIPIASI Į VISUOMENĘ

ŠALFAS centro valdybos kreipimasis į lietuvių visuomenę ir sportininkus

Šių metų vasarą, nuo birželio 28 iki liepos 3, Toronte vyks Pasaulio Lietuvių Dienos (PLD). Jas apims trys atskiri renginiai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, V-oji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės.

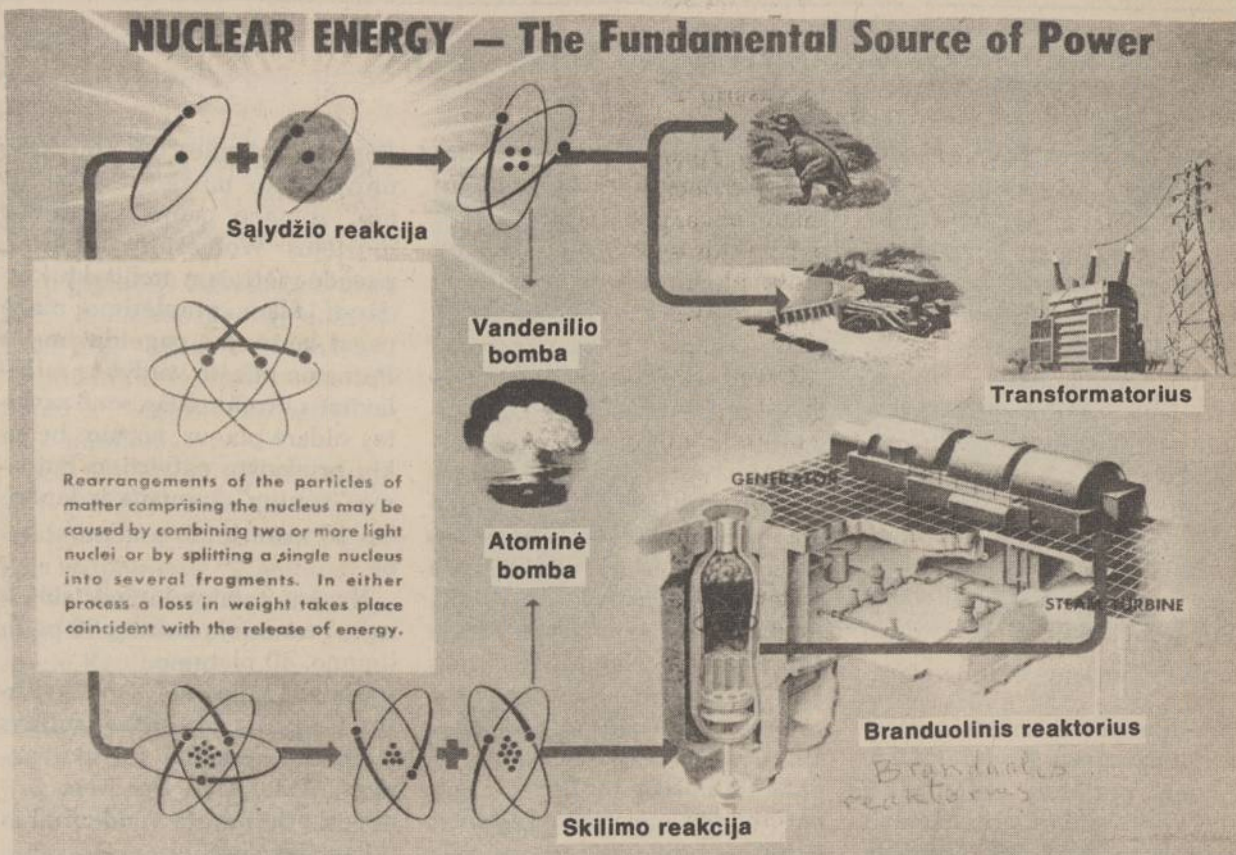
Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdyba paruošė spaudai šio turinio atsišaukimą:

“Pasaulio Lietuvių Dienos 1978 Toronte, Kanadoj, kurių programoj atskira dalim yra Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės 60-mečiui nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 40-mečiui nuo I-osios Tautinės Lietuvos Olimpiados paminėti, įpareigoja centro valdybą tarti šiuos žodžius, išplaukiančius iš užsibrėžtų uždavinių atsakingsumo.

Būdami pavergtos Lietuvos vaikai, privalom tėvynei aukoti ir atiduoti viską, kas ten yra užgniaužta, nuolat persekiojama ir naikinama. Sportinė veikla irgi pažabota komunistinio judėjimo tikslams; sporto organizacijų ir paskirų sportininkų individualus pasireiškimas tautinėje ar asmenų laisvės srityje yra sukaustytas. Jaunuomenės pirmieji žingsniai nužymėti antireliginiu auklėjimu, o sportiniai — lietuvių laimėtų pergalių nuvertinimu, viską perkošiant raudonojo režimo “garbingumui” kelti. Tarptautinis Lietuvos vardas išjungtas iš pasaulinės sporto šeimos. Fizinis auklėjimas ir lavinimas, skiepijant jaunimui komunistinę ideologiją, visiškai sutryptas, o varžybinių lietuvių iškilimą ir ryžtingumą teršia rusiško suktumo apraiškos, nustumiant lietuvių iš laimėtų pozicijų užnugarin.

Mūsų išeivija tesutelkia gausią talką ir paramą Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėm, o plati

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

BRANDUOLINIAI REAKTORIAI

Branduoliniai (nuclear) reaktoriai, tiksliau sakant — atombranduoliniai reaktoriai, yra šių dienų aukštoji technika, kurią pasiekė nedaugelis tautų.

Pažiūrėkime į paveikslą — schemą. Bus viskas aiškiau ir nereikės daug kalbėti.

Branduoliniai reaktoriai šandien skirstomi į skilimo (fission) ir sąlydžio (fusion) reaktoriaus. Skilimo reaktoriai jau yra gana gerai apvaldyti, net ir ekonomiškai. Sąlydžio reaktoriai yra dar tik ateities svajonė. Tik viena saulė gamtoje sugeba šią sąlydžio reakciją naudoti.

Dar XIX šimtmečio pradžioje galiojo griežta chemijos mokslo taisyklė — turi žinoti, kad atomo suskaldyti negalima. Tuo metu nežinota, kad atamai patys skilinėja; taip ir paskelbė aną taisyklę, kad atomo nesuskaldysi.

Garsioji mokslininkė lenkė Skłodowska — Madame Curie (1867-1934) atsitiktinai pastebėjo urano atomo skilimą — radioaktyvumą. Tuo ir prasidėjo nauja mokslo era, kuri ir šandien nėra pasibaigusi.

Dabar jau žinoma ne tik daugybė radioaktyvių atomų, bet

jau išmokta ir patiems tokias pasigaminti.

Šiandien jau ir pradžios mokyklos mokiniai žino, kad atomas yra sudėtas iš dalelių, kurių vienos yra centre, o kitos skrieja aplink tą centrą — branduolį, kad visa didžioji atominė jėga ir glūdi tame branduolyje.

Atomai skyla — jų masė virsta energija pagal garsiąją H. Poincaré — A. Einšteino formulę $E=mc^2$ kur E yra energija, m — masė, o c — šviesos greitis (300,000 km per sekundę).

Taip iš atomo gaunama labai daug energijos. Gaunama jėga galima ir mūsų žemę susprogdinti.

Kaip veikia tie branduoliniai reaktoriai? Skylantieji atamai pagamina milžinišką karštį. Tą karštį ir pajungia šildyti vandeniui garo katilė, o garas jau suka turbinas ir pagamina elektrą, kuri keliauja laidais pas žmones.

Čia dedamame piešiny — schemoj pavaizduojama: viršuje — sąlydžio būdu gaunama energija ir šiluma (saulė), apačioje — skilimo branduolinis reaktorius.

A. Ignaitis

Turiu paskubėti, kol dar nenutirpo sniegas.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!

Departure dates			NIGHTS SPENT IN EACH CITY
May 12	May 20	\$949	Moscow 2, Vilnius 5
June 2	June 19	\$1459	Copenhagen 2, Moscow 3, Vilnius 5, Leningrad 2, Oslo 1, 3 Day Fjord Trip, Bergen 1
July 7	July 21	\$1059	Moscow 2, Vilnius 5, Druskininkai 2, Leningrad 3, Helsinki 1
Aug 18	Sept 1	\$1299	Leningrad 2, Vilnius 5, Moscow 2, Munich 3, Innsbruck 1
Sept 15	Sept 23	\$849	Moscow 2, Vilnius 5
Sept 22	Sept 30	\$849	Moscow 2, Vilnius 5

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

VYKSTAME DRAUGE Į JAV IR KANADOS DAINŲ ŠVENTĘ, PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES IR PLB SEIMĄ

N.Y. — TORONTO — N.Y.
lėktuvu birželio 26 — liepos 3 \$208
lėktuvu birželio 29 — liepos 3 \$162
lėktuvu liepos 1-3 \$151 x
autobusu birželio 30 — liepos 3 \$74
PHILA—TORONTO—PHILA
lėktuvu liepos 1-3 \$159 x

Į kainą įsiskaito kelionė lėktuvu ar autobusu ir visam laikui viešbutis (gyvenant dviem kambary). Galima keliauti ir be viešbučio užsakymo — kaina atitinkamai sumažinama.

x įskaitoma kelionė iš aerodromo į viešbutį ir atgal. Registruojantis sumokama 25 dol. nevēliau gegužės 15

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

SPORTAS

PLS

PLS Žaidynių slidinėjimo varžybos

Vasario 25-26 prasidėjo 1978 metų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės slidinėjimo pirmenybėmis Kanadoje. Atrodė, kad sušilvojus kitais įvykiais, dalyvių skaičius buvo nedidelis, dėl to garbė visiem dalyviams ir pirmiesiems sporto šventės laimėtojam. Vyrų slalomą laimėjo Toronto Vyčio R. Gudelis, II v. irgi Vyčio M. Tarvydas. Didįjį vyrų slalomą taip pat laimėjo Gudelis, o II v. R. Veitas iš Bostono. Abu moterų slalomus laimėjo bostoniškė R. Veitaitė, o II v. irgi Bostono Grandies D. Izbickaitė. Jaunių slalomų abi pirmas vietas paėmė Toronto Vyčio L. Stripinis, o II vietas Clevelando Žaibo P. Kijauskas ir Toronto Aušros P. Paukštys. Senjorų klasėj abu slalomus laimėjo vytiš H. Lapas.

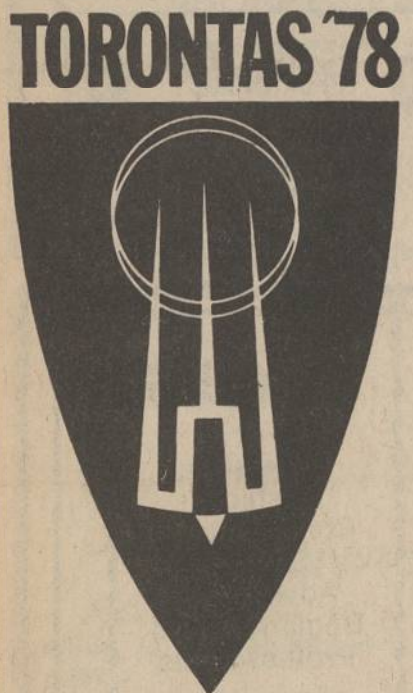
Lauko slidinėjimo varžybas vyrų grupė laimėjo Toronto Aušros R. Kalinauskas ir II v. R. Brazukas. Jaunių grupė broliai Kijauskas ir mergaičių — V. Kijauskaitė, visi iš Clevelando. Geriausios slidinėtojos taure gavė R. Veitaitė iš Bostono Grandies, o vyrų grupės vytiš L. Stripinis. Komandinė pergalė teko Toronto Vyčiui. Laimėtojų trofėjos bus oficialiai įteiktos vasaros žaidynių metu birželio mėn. gale Toronte.

PLSŽ naujienos

Paskelbti adresai dėl žaidynių registracijos dar papildomai golfo ir šaudymo sporto sekcijų vadovais. Golfo žaidėjai turi kreiptis į Joną Barį, 1605 Forest Rd., Apt. No. 30, La Grange Park, Ill. 60625, o šaudymo varžybų reikalais rašyti Juozui Usvaltui, 75 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z2, Canada. Primitinta, kad visi pavieniai dalyviai ir visų sporto šakų komandos turi būti iš anksto užregistruotos, nes balandžio 1 Detroito įvyksiančiam ŠALFAS suvažiavime bus galutinai nustatyti varžybų tvarkaraščiai. Pasivėlavusieji nebus įtraukti į žaidynių programą. Skubių pasikeitimų atveju galima kreiptis į ŠALFAS pirmininką Praną Bernecką, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3, Canada. Tel. (416) 763-4429. Dėl pigių ir patogių nakvynių sportininkams skubiai kreiptis į K. Budrevičių, 519 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6H 2W3, Canada. Tel. (416) 535-9755.

Vietiniai įvykiai

Rytų Sporto apygardos pirmenybės įvyks New Yorko balandžio 8 ir 9. Krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų varžybose dalyvaus Rytų pakraščio lietuvių sporto klubai, su tikslu pasiruošti Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms birželio mėn. gale Toronte. New Yorko Lietuvių Atletų Klubas ta proga bandys atkurti 1974 metų vyrų krepšinio meistro komandą, su Misičium, Mikalausku, Miklu ir kitais iškiliais žaidėjais.

Sis stilingas PLS Žaidynių ženklas, sukurtas neseniai mirusio dail. Telesforo Valiaus, šią vasarą papuos daugelio lietuvių automobilių ir namų langus.

VILNIAUS VAKARAS

Vasario 20, pirmadienį, Kosciuszko Foundation Manhattane Lenkų Teisininkų Draugija surengė Wieczor Wilenski — Vilniaus vakarą. Rengėjai kreipėsi į Eltą adresų lietuvių, kuriems būtų įdomu tame vakare dalyvauti. Vakaro tikslas buvo pristatyti Bohdan Kawecki'o knygą "Z wędrowek wilenskiego prokuratora" — "Iš Vilniaus prokuroro kelionių".

Buvo perskaitytos kelios ištraukos iš knygos. Ištrauką apie Kaziuko mugę paskaitė Lena Orchon tipinga Vilniaus lenkiška tarme, kurioje lietuviškai mokančiam taip lengva susekti lietuvių kalbos įtaką.

Ištraukų skaitymas baigėsi pasakojimais apie autoriaus pergyvenimus sovietų lageriuose Sibire, į kurį su daugeliu vilniečių buvo išvežtas per didžiuosius vežimus iš Lietuvos. Ten sutikęs nemažą lietuvių, kaip Valdemarą Čarneckį, pulkininkus Papeckį, Bačkų ir kt. Autoriaus atsiliepimai apie lietuvių kalinius labai palankūs. Papasakojo tokį pavyzdį. Kai 1941 susikūrė gen. Anderso kariuomenė, kuri turėjo talkinti sovietams kovoje prieš vokiečius, lenkų kaliniams buvo paskelbta, kad jie yra laisvi. Pradėjo ruošti išvažiavimui iš lagerio.

Vieną vakarą autorius stebėjo senuką lenką profesorių, kuris vartalojo, dėliojo senus skarmalus, kuriais kitą rytą ruošėsi apvytioti savo kojas kelienei. Pavargo ir užmigo. Tada atsikėlęs prie jo priėjo lietuvis kalnys Žygelis ir kažką padėjo prie to skarmalų. Autorius paklausė, ką tamsta tenai padėjai. Žygelis prašė tylėti ir nesakyti, kad tai jis padėjęs tam senukui profesoriui porą storų vilnionių kojinių, nes lauke gi toks žiaurus šaltis, o jis, Žygelis, jau ir taip iš to lagerio neišeisias. "Kaip gi apsidžiaugiau," — papasakojo Kawecki, — "kai, atsidūręs JAV, sužinojau, kad Žygelis atlaikė baisų gyvenimą Sibire ir grįžo Lietuvon, kur mirė." Pats Kawecki, per Persiją ir kitus kraštus pasiekęs pagaliau JAV, laikė savo pareigą užteiti į VLIKo raštinę ir pranešti pavardes tų lietuvių, su kuriais jam teko sėdėti kalėjime ir stovykloje.

Po to buvo parodytas Salomėjos Narkėliūnaitės Vilniuje trauktas filmas.

Vakaras buvo sumanytas ir pravestas lietuviams labai draugiškoje nuotaikoje, siekiant lietuvių-lenkų susipratimo ir suartėjimo. Pats autorius vakaro pradžioje pasakė, jog nežinės, kas jis esąs — tėvas lenkas, motina žemaitė. Lietuvių atžvilgiu buvo padarytas net toks gestas, kad į ten esančius lietuvius prabilo lietuviškai Vilniaus mokytojas lenkas Dubicki.

V.Č.

ŠYPSNIAI

Manevruose

Pratybų metu kareivis grįžta iš žvalgybos ir praneša:

- Aptiktas nesugriautas tiltas.
- Tankai pravažiuos?
- Pravažiuos.
- Raiteliai prajos?
- Gal ir prajos.
- Tada ir pėstininkai praeis?
- Pėstininkai nepraeis, pone kapitone.
- Kaip tai? Tankai pravažiuos, o pėstininkai nepraeis?
- Ten pririštas piktas šuo.

Teisme

Teisėjas klausia teisiamąjį: — Ar vagystę jūs padarėte vienas, ar turėjote bendrininkų? — Vienas, pone teisėjau. Šiais laikais labai sunku surasti padorų kompanijoną.

Ženkliukai tinkami lipdymui iš vidaus ir iš lauko arba miniatūrinė formoj nešiojimui švarko atlape. Šiuos ženklukus ir kitokius PLSŽ suvenyrus galima iš anksto įsigyti pas New Yorko LAK valdybos narius arba balandžio 8-9 RSA žaidynių metu sporto salėse.

Maironio lituanistinės mokyklos vaikų choras. Prieky — choro vadovė Nijolė Ulėnienė.

KAZIUKO MUGĖ NEW YORKE

RASA BOBELYTĖ

Sekmadienį, kovo 5, New Yorko Tauro ir Neringos tuntai užėmė Kultūros Židinio patalpas su savo metine Kaziuko mugė. Ten buvo galima pirkti skautų, skaučių (bei mamųčių) rankdarbių, skaniai pavalgyti ir smagiai pasišneketi kavinėje, o jauniesiems amžiams žmonėms — truputį pažaisiti skautų-skaucų žaidimuose.

Tėvas Paulius Baltakis, OFM, aukšto mišias; skaitymus perskaitė paukštytė Kristina Matulaitė ir viena vyr. skautė. Po mišių vyko trumpa iškilminga dalis. Skautės ir skautai išsiriškiavo prie savų stalų pasaugoti, kad niekas per anksti nieko nepirktų. Sk. vytiš Jonas Matulaitis ir vyr. skautė Jolita Gudaitytė, dalyvavę VI-ojoje Tautinėje Stovykloje Australijoje, įteikė prisiminimus (iš stovyklos viršininko Antanaičio) tautininkams Giedrei Stankūnienei ir Viktorui Kirkylai. Dovanėlės buvo stovyklos gairės ir tikri australiški bumerangai. (Gal jie padės ateity, kai reikės skautus suorganizuoti per sueigas.)

Sešioliktą skautų-skaucų Kaziuko mugę New Yorko oficialiai atidarė Tarybos pirmininkė Lilė Milukienė. Su gražiu mostu ji perkirpo paukštytės ir vilkiuko laikytą kaspinę, ir mugės apsipirkimas prasidėjo.

Sesės neringietės išreiškė savo gabumus įvairiais darbeliais. Medžiaginės ir tikros gėlės, išsiuvinėtos pagalvės ir tautodailės pakabinimai ant sienos apsupo Neringos tunto stalus. Paukštyčių "Laimės šuliny" vėl veikė su dideliu pasisekimu, kaip kiekvienais metais, "Lau-me!" viduje užteko fantų.

Židiniets užėmė visą užpalkinę sieną su jų varstymo darbeliais, medžio išdeginimais ir išdrožinėjimais, staltiesėmis, gintarais ir daug kitokių grožybų.

Tauro tunto broliai pardavė keletą rūšių medžio darbų tautiškomis temomis. Brolis Vytautas Alksninis su padėjėju Tomu Lora prekavo belgiškais vafliais — vafliai su braškėmis ir grietine. Skautės konkuravo su riustainiais ir karameliuotais obuoliais.

Apatinėje salėje veikė vyr. skaučių kavinė, kur buvo galima privalgyti pyragų. Tėvų komite-

to baras ir restoranas puikiai veikė, — pagridinis patiekalas buvo balandėliai ir kugelis.

Kol tėveliai valgė ir apsipirko, jiems nereikėjo rūpintis, kur vaikams bėginėti. Ilgos eilės buvo prie skaučių "Baidyklų namo". Iš ten išėjo išbalę, su drebančiomis rankomis ir vėl nubėgo prie galo eilės, kad vėl pereitų per "baisybės". Ant scenos veikė meškeriojimo žaidimas. Prie durų vaikai bandė ping-pong sviedinukais išmušti didelio klauno veido akis. Apačioje — "Vilkų ola"; susidomėjo daug skautukų ir skautukių įvairiais žaidimais. Be viso to, lėlių teatras praėjo su gausia mažesnių žmonių publika.

Ledas ir sniegas sulaukė daug žmonių namuose šiais metais, bet tiems, kurie atvažiavo, atrodo, kad Kaziuko mugę patiko.

Anatolijaus Kairo 3 veiksmų komediją "Kū kū" vaidina Rochesterio lietuviškas jaunimas balandžio 8.

Išėjimojai 1980 metais ruošia Pasaulio estų dienas Švedijoje. Numatyta plati programa.

— Anatolijaus Kairo 3 veiksmų komediją "Kū kū" vaidina Rochesterio lietuviškas jaunimas balandžio 8.

Išėjimojai 1980 metais ruošia Pasaulio estų dienas Švedijoje. Numatyta plati programa.

— Anatolijaus Kairo 3 veiksmų komediją "Kū kū" vaidina Rochesterio lietuviškas jaunimas balandžio 8.

Išėjimojai 1980 metais ruošia Pasaulio estų dienas Švedijoje. Numatyta plati programa.

— Anatolijaus Kairo 3 veiksmų komediją "Kū kū" vaidina Rochesterio lietuviškas jaunimas balandžio 8.

Išėjimojai 1980 metais ruošia Pasaulio estų dienas Švedijoje. Numatyta plati programa.

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities. The offer is made only by the Offering Circular.

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO "OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

15 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 15

New Yorko: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoodo: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoriijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushingo: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
White Plains, N.Y., The Cheese Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-949-0226
Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel.: 914-623-4265

Saddlebrook, N.J. — Saddlebrook Mall —
Tel.: 201 843-0029
Bristol, Conn., Bristol Gourmet Shop, Route 202
Junct. 229 — Tel.: 203-589-0300
Danbury, Conn., Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203-744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St.
Tel.: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201-785-0542

— Kun. dr. Juozas Vaškas, MIC, Laivo redaktorius, gavėnijos metu vadovavo rekolekcijom Aušros Vartų parapijoje, Worcester, Mass., lietuvių parapijoje Bayonne, N.J., ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Worcester, Mass.

— Bostono vyrų sektetas, vadovaujamas komp. Julius Gaidelis, birželio 18 atliks dalį meninės programos Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos rengiamoj Lietuvių Dienoj, šiemet jau 25-tojoj. Programoj taip pat dalyvauja solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, Kanados.

— Norberto Lingertaičio gintaro papuošalų paroda, rengiama Akademinių skautų sąjūdžio, vyks kovo 31-balandžio 2 Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Dail. Vytauto Igno dailės darbų paroda balandžio 22-23 vyks Toronte, Prisikėlimo parapijos parodų salėj. Parodą rengia Kanados Lietuvių Katalikų Moterų d-jos skyrius.

— Lietuvių opera Chicagoje G. Verdi operą Nabucco statys balandžio 1, 2 ir 8.

— Draugo romano premijos įteikimas numatomas balandžio 23 Chicagoje, Jaunimo Centre. Iki to laiko bus išspausdintas ir premijuotas Anatolijaus Kairo romanas "Po Damoklo kardū".

— Dr. Vanda Sruogienė balandžio 2 skaitys paskaitą kultūrinę popietę Cleveland, Ohio, Lietuvių namuose.

— Kriaučeliūnų premijos jaunimui įteikimo iškilmės vyks balandžio 16 Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Dail. Romo Viesulo kūrinių paroda gegužės 6-7 įvyks Detroito.

— Meno mėgėjų paroda balandžio 21-30 vyks Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Los Angeles dramos sambūris gegužės 20 ir 21 vaidins Detroit, Mich., lietuviams.

— Chicagos ateitininkų šeimos šventė vyks balandžio 30 Jaunimo Centre.

— Grandinė, Clevelando tautinių šokių ansamblis, šiemet mini 25 metų veiklos sukaktį. Sukaktuvinis pokylis su muzika ir šokiais įvyks balandžio 8 Slovėnų salėj.

— Lietuvių Fondo suvažiavimas Chicagoje, Jaunimo Centre vyks gegužės 6.

— Grandinė, Clevelando lietuvių tautinių šokių ansamblis, išvyksta gastroliuoti į Australiją. Išleistuvių vakaras įvyks lapkričio 19 Naujos lietuvių parapijos salėj.

— Lituanistikos Instituto VII suvažiavimas 1979 metais, atsklausus narių nuomonės, numatomas kviesi New Yorke.

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje išsirinko naują valdybą 1978-1979: pirm. — Juozas Raul Stalioraitis, vicepirm. — Juozas Deveikis, sekr. Alicia Mikučionytė, sekr. padėj. — Albertas Stalioraitis, ižd. — Jonas Bakaitis, padėj. — Robertas Vekelis, nariai — Petras Makarevičius, Antanas Bačanskis, Antanas Mikučionis, Marcelo Stanevičius. Nariai kandidatai: Albertas Stukas, Gerardo Martinez.

— Knygų rūmų Rygoj žiniomis, lietuvių kalbą okupuotoj Latvijoje nuo 1969 iki 1973 yra tokie išverstų ir išleistų grožinės literatūros knygų skaičiai: vertimai iš rusų kalbos — 182 knygos, iš lietuvių kalbos — 18, iš estų kalbos — 14, iš ukrainų — 9, iš moldavų — 5, iš gudų — 4, iš gruzinų — 4, iš uzbekų — 2, iš turkmenų — 2, iš tadžikų — 2, iš armėnų — 2 knygos.

DIDYSIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

PO DU DOLERIUS:

J. Karys — Nepriklausomos Lietuvos pinigai Vizgirda — Vilnius
Alė Rūta — Žvaigždė viršum girios
J. Budrys — Kontržvalgyba Lietuvoje
K. Bielinis — Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija
P. Naujokaitis — Pasisejau žalią rūtą
A. Vaičiulaitis — Kur bakūžė samanota
V. Ramojus — Kritusieji už laisvę
L. Andriekus — Saulė kryžiuose
Nelė Mazalaitė — Miestelis, kuris buvo mano
G. Šimukonienė — Su daina, dainos
K. Senkus — Garbė Dievi, giesmynėlis su gaidomis
The Forty Years of Darkness, by J. Vaišnora
P. Naujokaitis — Maži žingsniai

PO VIENĄ DOLERĮ:

POEZIJA:

S. Laucius — Respublika
A. Jasmantas — Gruodas
P. Orintaitė — Liūdai linguoja lėlija
J. Kmitas — Kvieslys į laisvę
V. Šmaizienė — Gyvenimas ir darbai
V. Bogutaitė — Lietus ir laikas
S. Šakytė — Alkana žemė
P. Lembergas — Tau, sesute
F. Kirša — Šventieji akmenys
M. Aukštaitė — Rožių vasara
A. Karvelytė — Ne tie varpai
A. Tyruolis — Marijos žemė

BELETRISTIKA:

Pulgis Andriusis — Anoj pusėj ežero
S. Būdavas — Uždraustas stebukas
S. Barkauskas — Velniažmogiai
J. Grušas — Pabučiavimas
J. Grinius — Žiurkių kamera
Gabija — Literatūros metraštis
J. Jankus — Paklydę paukščiai, I dalis
J. Jankus — Paklydę paukščiai, II dalis
Nelė Mazalaitė — Gintariniai vartai
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus
Nelė Mazalaitė — Negestis
F. Mauriac — Gyvačių lizdas
Guy de Maupassant — Moters širdis
Mark Twain — Princas ir elgeta
A. Vaičiulaitis — Valentina
S. Zobarskas — Doleris iš Pitsburgo
Žemaičių Antanas — Nutulusios dienos, Lietuvos vaizdėliai
A. Škema — Žvakidė

VAIKŲ KNYGOS:

S. Zobarskas — Ganyklų vaikai
P. Gavėnas — Mikas Magonė
P. Gavėnas — Jaunojo galūno keliu
Narūnė — Mūsų žvirblis
B. Pūkelevičiūtė — Peliukai ir plaštakės
Vysk. M. Valančius — Vaisių knygelė
Balė Vaivorytė — Nardžio pulkas
B. Zumeris — Gyvenimo keliu
L. Pelėda — Motulė pavilijo

JVAIRIOS:

Didysis ramybės šaltinis — maldaknygė
T. K. Žvirblis — Tėvas Bonaventūra Pauliukas, O.P.
S. Jatulis — Po tūkstančių kaukių
S. Antanaitis — Archimėdas
Kun. J. Daniellius — Vaisių auklėjimas šeimoje
A. Sušinskas — Jaunystės maršas
Prel. Dr. Bartkus — Pažvelkime į Mariją
P. Gavėnas — Didysis reisas
K. Račkauskas — Lietuvos konstitucinės teisės klausimai
A. Budreckis — Soviet Occupation of Lithuania
Dr. A. Kučas — Lietuvių Sv. Jurgio parapija
V. Čižiūnas — Tautinis auklėjimas šeimoje
J. Žilevičius — C. Sasnauskas
Lietuvių Archyvas — Bolševizmo metai
N. Vian — Šv. Antanas Paduvietis
Vysk. K. Paltarokas — Tikybos pirmamokslis
Kun. V. Piktarna — Amžinoji Auka
Louis Evelyn — Visi mes broliai
Serafiškuoju keliu, II t.
Maironis ir jo gyvenimo brožai
Sv. P. Marijos apsirėšimai Liurde
Amerikos lietuvių katalikų darbai
Kan. A. Steponaitis — Tėvynėje ir pasauly
Z. Ivinskis — Šv. Kazimieras
Dr. J. Prunskis — Silpname kūne
K. Pr. Vaseris — Padangio keliai
Prel. J.B. Končius — Atsiminimai iš BALFO veiklos
K. V. Banaitis — Liaudies dainos su gaidomis
Vyskupo M. Valančiaus biografija
K. Placenis — Pulkim ant kelių I
Lekcijos ir Evangelijos
Dainų sukuryje
Marijos litanija
Dr. J. Končius — Vytautas the Great
P. Andriusis — Anoj pusėj ežero
J. Jankus — Peilio ašmenimis
P. Narvydas — Gimtinės takais
V. Ramonas — Kryžiuočiai
K. Širvaitis — Žodis darbininkui
J. Petraitis — Laisvę ginant
V. Pietaris — Algimantas, antras tomas
R. Rolland — Petras ir Lucija
J. Parojus — Į laisvę ir mėnulį
J. Petránas — Šv. Pijus X
P. Gaida — Milžinas, didvyris, šventasis
G. Papini — Šv. Augustinas
A. Maceina — Dievo Avinėlis
P. M. Juras — Pranašystės
K. Pakštas — The Lithuanian Situation

PO 50 CENTŲ

V. Gidžiūnas, OFM — Šv. Kazimieras
Dr. P. Skardžius — Dievas ir Perkūnas
V. Vaitiekūnas — Bendravimas su Lietuva
Šv. Kazimiero himnas Marijai
Kun. L. Jankus — Šiluva
Poezija iš pavergtos Lietuvos
Komunizmas — Antikristo religija
Kėkštas — Ramybė man
J. Savasis — Kova prieš Dievą Lietuvoje
V. Gidžiūnas — Pranciškonų kankiniai Vilniuje
Enciklika prieš masonus

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
Užsisakant keletą knygų, pridama 50 centų persiuntimui.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Florida
ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

JVAIRIOS
NAUJOS
KNYGOS

Danguolė Sadūnaitė — Baltas ievo medis \$5.00
St. Santvaras — Dainos ir sapnai, lyrika \$5.00
Grigas Valančius — Žemaičių Didysis, istoriobiografiniai pasakojimai apie vysk. M. Valančių, I dalis, \$12.00
Pr. Naujokaitis — Lietuvių literatūros istorija — I, II, III ir IV tomų po 10 dol.
Pranas Manelis — Kristus ir Eucharistija \$7.00
Vysk. Vincentas Brizgys — Katalikų Bažnyčia Lietuvoje 1940-1944 metais \$5.00
Pakalniškis — Žemaičiai \$4.00
A. Norimas — Santaka \$6.00
Kazys Bradūnas — Alkana kecionė \$6.00
Alfonas Nyka-Niliūnas — Vyno stebukas \$5.00
Paulius Jurkus — Juodvarniai \$5.00
Vl. Juodeika — Didžioji iliuzija \$15.00
T. Venclova — 98 eilėraščiai \$6.00
Šv. Rašto Naujasis Testamentas \$5.00
Senasis Testamentas I ir II tomas \$22.00
Jonas Balyš — Lietuvių dainos Amerikoje \$8.00
Petras Gudelis — Joniškėlio apskritys partizanai \$6.00
Arkivyskupas Mečislovas Reinyš \$8.00
Juozas Girnius — Pranas Dovydaitis \$15.00
Alė Rūta — Laiškas jaunystei \$4.00
Lietuvių tautos ir valstybės istorija, 4 tomų po \$5.00
J. Narūnė — Vaikystė \$5 ir Jaunystė \$5.00
V. Frankienė-Vaitkevičienė — Du draugai \$4.00
Juozas Toliušis — 13-ji laida \$4.00
Petras Montvila — Kai grįžta praėjus 30.00
Mano Pirmoji Komunija \$5.00
Ona Mikailaitė — Pupučio pasauliukas \$4.50
P. Kalvaitienė — Stovi pasakų pilis \$2.50
Adelė Jonuškaitė-Abromaitienė — Nykštukų mokykla \$3.00
Birutė Pūkelevičiūtė: Kalėdų dovana, Daržovių gegužinė, Peliukai ir plaštakės, Skraidantis paršiukas — visos po 1.50 dol.

Persiuntimui pridama 50 c.
Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Persiuntimui pridama 50 c.
Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1978 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiesiems skaitytojams pirmuosius metus tik \$10.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$13.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už 1976-7 m. \$.....

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1976-7 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. DARB. ADM.

SUVENYRAI

Automobiliams lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol. Lipinukai 1978 Sporto-Dainų šventės atminimui su Gedimino stulpais, vidiniai-išoriniai po 1.50. Lipinukai išorėje LABAS, kaina 1 dol. Lipinukas su Lietuvos Vytim ir trispalve SVEIKAS, kaina 1.50 ir L.T. Lietuva 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

Baltiniai (T-Shirts) su Lietuvos trispalve ir Vytis su užrašu LITHUANIAN POWER. Vairams: M 10-12 ir L 14-16. Suaugusiems: S 34-36, M 38-40, L 42-44 ir XL 46-48. Su persiuntimu 4 dol.

GRAŽIOS DOVANOS
VISOKIOM PROGOM

PUZINAS, monografija-albumas angliškai apie dail. P. Puziną. Visos reprodukcijos spalvotos, 25 dol. ADOMAS GALDIKAS, monografija-albumas, angliškas tekstas. Reprodukcijos ne visos spalvotos, 15 dol. PALIKĖ TĖVIŠKĖS NAMUS.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoje, lietuvių-anglų kalbomis albumas, 20 dol. PENNSYLVANIJOS ANGLIKASIŲ LIETUVA. Anglų-liet. kalbomis iliustruotas albumas, 20 dol. TAUTOS KELIU, dail. Juodžio paveikslų reprodukcijos, 7 dol. Taip pat vėl gaunama LITHUANIA 700 YEARS, dr. A. Gerutis ir kiti, 4-toji anglų kalba laida, 12 dol. Persiuntimui pridama 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS LIETUVIŲ
IR ANGLŲ KALBOM
IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, paveiksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovana jaunimui ir suaugusiems visokioms progoms. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

PASINAUDOKITE
GERA PROGA

Rašytojo Jurgio Jankaus naujausias novelių rinkinys "Ir nebepasimatėm" ką tik išėjo iš spausdėnės. Kaina 7 dol. Kartu išparduodamos ir kitos Jurgio Jankaus parašytos knygos: "Peilio ašmenimis" — trijų veiksmų drama — 5 dol., Paklydę paukščiai" — pasakojimai, pirmoji ir antroji dalis po 3 dol., "Užkandis" — pasakojimai — 4.50 dol. Visos penkios knygos su persiuntimu kainuotų 23 dol. Specialaus išpardavimo proga visos penkios knygos tik 15 dol. Kreiptis: Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Rašytojos Nelės Mazalaitės parašytos knygos: "Miestelis, kuris buvo mano", "Mėnuo, vadinamas medaus", "Negestis" ir "Gintariniai vartai" gaunamos už 6 dol. vietoj pirminės 10 dol. kainos.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA
PLOKŠTELĖ

LAIMA STEPAITIS, SOPRANO. Solistė dainuoja G. Gudauskienės, L. Andriulio, K. Kavecko, B. Dvariono, Leoncavallo, Griego, Masseneto, Tosti dainas ir Rossini, Donizetti, Puccini, Verdi ir Mozarto arijas. Stereo plokštelė 7 dol.

Persiuntimui pridama 50 c.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės, knygos ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasaulio LSŽ šachmatų pirmenybėms Toronte (VI.29-VII.1) įsirašymus siųsti K. Merkio adresu: 115 G St., Boston, MA 02127. Tel. (617) 268-0853. Stambiausią dalyvių skaičių įrašė Hamiltono šachmatų klubas (pirm. Vyt. Leparskas), būtent 10, įskaitant 1 jaunį iki 16 m. Iš Chicago atvyks dvi mašinos su 6 dalyviais (Tautvaišas, Šalcauskas, Ramas, Jutula, Dargūzis ir kt.); iš New Yorko atvyks E. Staknys, A. Simonaitis, A. Sakalas, V. Kulpas su sūnum Algū, Z. Bliznikas; iš Bostono — R. Grauslys, T. Girnius, K. Merkis, B. Skrabulis; iš Londono, Ont. — S. Navickas. Laukiama dar Clevelando, Montrelio, Arkansas ir kitų vietovių dalyvavimo.

Bostono tarpklubinėse kovo 10 Boylston C.C. įveikė LPD šachmatininkus 3.5-1.5. Mum tašką pelnė R. Grauslys antrojo lentos ir K. Merkio pustaškį — trečiojo. Beliko vienerios rungtinės su MIT.

Vilniuje vykusias Lietuvos moterų pirmenybes laimėjo 17-metė Rasa Kartanaitė (Vln.), surinkusi 10 tš. iš 13 galimų. Tiek pat taškų surinko be konkurencijos dalyvavusi estė Plarnpu iš Talino. Rasos mama Marija Kartanaitė gavo sidabro medalį už 9 tš., A. Karosienė ir V. Kaušlaitė (abi Vln.) po 8.5 tš., kita tibilisietė L. Ševčenko 8, M. Arlauskaitė (Kns.) 7, J. Budraitytė (Pan.) ir S. Survilaitė (Vln.) po 5.5 tš., o kitos mažiau.

FIDE paskelbė, kad pasaulio meistris Anatolijus Karpovas rungtis su pasaulio pretendentu nugalėtoju Viktoru Korčnoju dėl pasaulio karūnos Filipinuose, Bogija mieste, liepos mėn. Nugalėtojas turės laimėti 6 partijas iš neriboto skaičiaus partijų. Lygiomis suloštos partijos nebus įskaitomos.

17-metė gruzinė Maja Čiburdanidzė iš Tbilisi miesto laimėjo pasaulio moterų pretendencijų rungtynes. Baigmė ji įveikė Izraelio atstovę Ala Kušnir 7.5-6.5 ir iškovojo teisę rungtis su pasaulio meistere Nona Gaprindašvili, kuri yra taip pat gruzinė iš Tbilisi miesto.

DARBININKUI
PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisijungdami prenumeratos mokestį, prisidėjo aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

50 dol. — N.N., Dayton, Ohio.
28 dol. — J. Roland, San Francisco, Calif.

18 dol. — J. Korkutis, Dorchester, Mass.

12.50 dol. — M. Petrauskienė, Hartford, Conn.

Po 12 dol. — I. Keraitis, Patterson, N.J., A. Mikulskis, Cleveland, Ohio, A. Antanaitis, Kings Park, N.Y.

10 dol. — O. Skurvydienė, Harrison, N.J.

8 dol. — Br. Mogenis, Elizabeth, N.J.

Po 7 dol. — J. Jurkuvėnas, Brooklyn, N.Y., E. Sirgėdienė, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. — A. Zavadzkas, New London, Conn., kun. V. Karalevičius, Newark, N.J., E. Skopas, Merriden, Conn., A. Rubonis, No. Haledon, N.J.,

4 dol. — F. Prekeris, St. Petersburg Beach, Fla.

Po 3 dol. — V. Gerulaitis, Woodhaven, N.Y., K. Simanavičius, Dorchester, Mass., K. Krusinskas, Kearny, N.Y.

Po 2 dol. — A. Vabalas, Venezuola, O. Linartas, Elizabeth, N.J., A. Gasiūnas, Carmel, N.Y., S. Lazdinis, Euclid, Ohio, A. Masaneton, Valley Stream, N.Y., St. Lukauskas, Fort Myers, Fla., R. Petronis, So. Boston, Mass., M. Prockaitis, Governors Island, N.Y., V. Bagdonas, Detroit, Mich., A.V. Danta, Guaynabo,

Puerto Rico, J. Pikūnas, Detroit, Mich., J. Žvirblis, Vineland, N.J., A. Rinis, Springfield, Ill., V. Kazlauskas, Flushing, N.Y., C. Baltram, Woodstock, Conn., M. Pukas, Woodhaven, N.Y., O. Zudzius, Richmond Hill, N.Y., P. Jucaitis, Rocky River, Ohio, L. Žemgulyš, Chicago, Ill., P. Slapikas, Tomarac, Fla., M. Karaska, Alexandria, Va., T. Tallat-Kelpša, Cream Ridge, N.J., kun. L. Kemešis, Thessalon, Ont., Kulbok, Paramus, N.J., V. Butvydas, Parsippany, N.J., P. Simononis, Chester, Pa., F. Valentukėvičius, Nashua, N.H.

Po 1 dol. — P. Kalvynas, Worcester, Mass., A. Dėdinas, Greenfield, Mass., R. Axtin, Methuen, Mass.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

FIDE gavo milijono šveicarų frankų (ir daugiau) pasiūlymų iš septynių šalių, apsiimančių surengti mačą dėl pasaulio karūnos tarp dabartinio pasaulio meistro Anatolijaus Karpovo ir pretendento nugalėtojo Viktoro Korčnojaus, kuris pereinamais metais pasitraukė iš Sovietų Sąjungos. Ties pasiūlymai yra iš Tilburgo (Oland.), Hamburgo (V. Vok.), Grazo (Austrija), Bagio (Filipinų), Čoko (Italija), Luzerno (Šveicarija) ir Paryžiaus (Prancūzija).

INSPECTIONS AND RE-INSPECTIONS
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS. SHELL GAS ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

KULTŪROS ŽIDINIO PAVASARIO ŠVENTĖ

Po ilgos, sunkios žiemos lietuvių Kultūros Židinyje New Yorke pasipuoš seniai lauktu lietuvišku kryžium. Grakščią linijų moderniškai lietuviško stiliaus kryžių sukūrė tautinio meno skulptorius newyorkietis Mindaugas Jankauskas. Struktūros ir gamybos darbui vadovauja Kultūros Židinio architektas Antanas Vytuvis. Paminklinis kryžius, apie 24 pėdų aukščio, bus pagamintas iš plieno ir įmontuotas prie Židinio pastatų fasado. Kryžius turės gilią simbolinę prasmę ir bus tinkama vieta tautinio susikaupimo momentam.

Kryžiaus pašventinimo iškilmės įvyks sekmadienį, gegužės 21. Kultūros Židinio valdyba kovo 6 posėdyje svarstė pašventinimo dienos programą ir nutarė ta proga suruošti tikrą lietuvių pavasario šventę. I val. po pietų bus iškilmingos mišios, po to kryžiaus pašventinimas ir vėliau lietuviško stiliaus gegužinė, arba, kaip čia mėgstama vadinti — piknikas.

Mišių metu giedos New Yorko lietuvių choras, o jaunimas ir kitos organizacijos dalyvaus su vėliavom ir uniformom, atiduodami tinkamą pagarbą religiniam ir tautiniam Lietuvos simboliui. Tą pačią dieną bus oficialiai atidaryti skulptoriaus Vytauto Kašubos sukurti penkių Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių bareljefiniai portretai, kurie Kultūros Židinio lankytojams bus apie didingą Lietuvos praeitį.

Atsilankymas į šią pavasario šventę visiem atviras ir nemokamas. Esant gražiam orui, visos iškilmės ir gegužinė bus atvira ore, o jeigu lietus pasimaišytų, tai bus lengva susikraustyti į salę. Kaip tikram piknike, bus atkimos alaus butkos, ant žarijų kepama mėsa, dainos, žaidimai ir kitos linksmybės. Todėl jau dabar visiem patartina planuoti gegužės 21 dalyvauti Kultūros Židinio šventėje.

Žinoma, paminklinio kryžiaus pastatymas ir kunigaikščių portretai pareikalauja nemažai išlaidų. Abiem projektams finansuoti reikalinga surinkti apie 13 tūkstančių dolerių. Greitu laiku visiem Kultūros Židinio rėmėjams ir statytojams yra išsiuntinėjami laišukai, kuriuose kviečiama dalyvauti pavasario šventėje ir pinigine auka prisidėti prie projektų įgyvendinimo. Reikia tikėti, kad geraširdžiai Kultūros Židinio bičiuliai dar kartą sukrus ir dosnia auka parems šiuos pasididžiavimo vertus lietuvių veiklos centro projektus. Paaukoję 500 dolerių bus įamžinti paminklinėje lentoje, kaip mecenatai, o už 100 dol. — garbės statytojai. Visos aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių ir kiekviena, nors ir mažiausia auka bus brangi ir reikalinga. Čekius prašoma siųsti Francis- can Fathers arba Lithuanian

Cultural Foundation vardu, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tėvai pranciškonai ir Kultūros Židinio Fondas iš anksto dėkoja ir laukia jūsų paramos.

Alg. Š.

ELIZABETH, N.J.

Padėka

JAV LB Elizabetho apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja teisininkei dr. Elenai Armanienei už pasakytą kalbą Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 19 Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N.J. Išmąstytos ir kruopščiai paruoštos mintys sustiprino minėjimo dalyvių viltis.

Ačiū I. Skudzinskienei, pagelbėjusiai prelegentei atvykti. Dėkojame kun. J. Pragulbickui už invokaciją ir programos dalyviams: I. Veblaitienei, Perkūno vyrų chorui ir vad. V. Daugirdui, Liepsnos taut. šokių grupei ir vad. B. Vaičiūnaitei ir R. Kligytei.

Jų gražus programos atlikimas daug prisidėjo prie tikrai iškilmingo minėjimo.

-o-

JAV LB Elizabetho apylinkės valdybos suruoštame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 19 aukojo: 60 dol. — A. Stukai; po 50 dol. — Bitėnai, dr. ir J. Petrauskai, A. Počiai, "Rūta" laiptų dirbtuvė; po 40 dol. — K. Barčiai, V. Budnikai; po 30 dol. — J. Ramanauskai, P. Laniai, K. ir dr. Čiurliai, J. Veblaičiai, J. Miežaitis; po 25 dol. — A. Bružėnai, V. Kligiai, J. Strimačiai, T. Backiel, kun. P. Žemeikis, kun. J. Pragulbickas, V. Misiūnai, J. Liubinskai; 21 dol. — Pačenkis; po 20 dol. — A. Zindžiai, A. Kvedarai, K. Valužis, K. Kaspariūnas, P. Normantai, P. Damijonaitis, J. Švedas, E. Dietrich, Šilas, Alf. Jarmai, B. Lokis, Sirusas, K. Ožalas; po 15 dol. — V. Mamaičiai, Stankūnienė, Veličkai, P. Ivaškai, A. Gurskiai, V. Kvetkus, Subačiai; po 10 dol. — J. Matonis, V. Mėlinis—Lietuvių Kredito Bankelio direktoriai, K. Matonis, Kasauskas, Linartas, Valaitienė, Macikonienė, Alv. Jarmas, P. Lukas, V. Janavičienė, B. Margadonna, M. Juškienė, J. Kudirkai, Deivienė, Jasukaitis, A. Sruoginis, Jurevičiai, V. Budris, Mitchell, J. Reedy, Bagdonavičiai, Stokai, Z. Jurys; po 5 dol. — Kvietkauskas, Raudienė, V. Mėlinis, Bliznikas, P. Slepėtis, Česakas, Prapuolenis, Mažionis; po 1 dol. — Victoria, A. Beržanskis. Visiem nuoširdžiai dėkojama.

LB Elizabetho apylinkės valdyba

Kas atpažįsta? Nuotrauka daryta Brooklyne gerokai prieš 1939 metus. Vidury sėdi Apolinaras Vitkevičius, stovi pirmosios jo žmonos Cecilijos vaikai. Tuo laiku jie gyveno 126 Berry St., Brooklyne, N.Y.

RELIGINIO MENO PARODA VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

PITTSTON, PA.

Pittston, Pa., esanti Warehouse Art Gallery, 381 North Main Street, Velykų švenčių proga surengė religinio meno parodą, kuri atidaryta kovo 11 ir tęsis iki kovo 23. Išstatyta senų religinių skulptūrų, iš jų kitos siekia net 16-17 amžių, senų ikonų.

Taip pat parodoje yra išstatyta ir įvairūs papuošalai, kurie vartojami Velykų švenčių metu, išstatyta ir pyragai, ukrainiečių marginti kiaušiniai. Taip pat yra ir lietuviškų margučių. Demonstruojama ir kiaušinių marginimas. Paroda lankoma kasdien nuo 1 iki 4 val. popiet. Parodos koordinatoriumi yra prof. Bronius Kaslas iš Wilkes kolegijos.

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS IŠKYLA

Vasario 24-26 Maironio lituanistinė mokykla jau trečią metų iš eilės surengė slidinėjimo iškylą į Catskill kalnus. Šis savaitgalis buvo parinktas, kad sutaptų su atostogomis Holy Child Jesus mokykloje, nes tą šeštadienį mokyklos nebuvo.

Penktadienio vakare slidinėjotojai pradėjo rinktis į latvių stovyklą Rotą, kuri buvo išvykos bazė. Ji yra apie 120 mylių į šiaurę nuo New Yorko. Susipažinę su vieta, atvykę slidinėjotojai skubėjo miegoti, nes rytą laukė kalnai ir sniegas. Dalyvavo šios šeimos: Adomaičiai, Maldučiai, Marijošiai, Radzivainai, Sidai, Ulėnai, Vaičiai ir Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM — iškylautojų kapelionas.

Šeštadienio rytą visi kėlė anksti ir pradėjo ruoštis slidinėjimui. Prieš pusryčius buvo iškilmingas vėliavų pakėlimas. Buvo pakeltos amerikiečių ir lietuvių vėliavos ir sugiedotas himnas. Po to buvo pusryčiai. Sočiai privalę, visi skubėjo į Cortina Valley slidinėjimo vietą.

Mano vyrui

BALIUI P. LAUČKAI

mirus, visiems, pareiškusiems man užuojautą, dėkinga

žmona I. Laučkienė

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos vyčiai Bostone minėjo savo ir Lietuvos globėją šv. Kazimierą. Kovo 5, sekmadienį, 10:15 val. ryto šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo aukojamos mišios. Po mišių buvo bendri pusryčiai parapijos salėje. Mišiose ir pusryčiuose dalyvavo vyčiai ir jų svečiai. Minėjimui vadovavo senjorų pirm. Norinkevičius. Užkandus, anglų ir lietuvių kalbomis apie šv. Kazimierą kalbėjo klebonas kun. Antanas Baltrušinas, Darnielius Averka ir studentė iš Harvardo universiteto Doris Balukonis.

Tradicinę Kaziuko mugę Bostono skautai ir skautės surengė kovo 5 Lietuvių Piliečių d-jos abiejose salėse. Gražiai pristatytie tautiniai audiniai, medžio dro-

su antra žmona, nežino.

Brooklyne gyveno ir kiti du jo broliai — Aleksandras Vitkevičius ir Adolfas Vitkevičius. Kur jie gyveno, laiško rašytoja nežino. Jai atrodo, kad Aleksandras buvo vedęs.

Gal yra išlikę jų vaikai, jų giminės. Laiško rašytoja nori suširašinėti su savo giminėmis. Ji yra čia likusių pusseserė. Jos adresas: Kadienė Stasė, Antano

Šiauliai, Kauno gt. No. 12, bt. 1 Lithuania, SSR.

žiniai, sidabro bei gintaro papuošalai ir kita, o taip pat skautiškos knygos. Antro aukšto salėje buvo galima papietauti. Vėliau trečio aukšto salėje vyko vaidinimėlis. Tai gražus lietuvių bendravimas. Daug kur renkasi tik vyresnieji, gi šią mugę aplanko visos kartos.

Valentinės ir Stepono Minkų vadovaujama radijo valandėlė sulaukė 44 metų sukakties. Ta proga balandžio 9, sekmadienį, 3:30 val. popiet Lietuvių Piliečių d-jos salėje rengiamas koncertas su vaišėmis. Programoje dalyvauja kylanti solistė Marytė Bizinkauskaitė, dailiojo žodžio menininkė Aleksandra Moriarty ir tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų. Po meninės programos bus šokiai, Monika Plevokienė su talkininkėmis visus pavaišins. Minkai yra gimę ir augę Amerikoje ir su šia radijo valandėle, seniausiu N. Anglijoje, vargsta jau 44 metus. Sveikintina ištvermė!

Kultūrinis subatvakaris rengiamas kovo 18, šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose. Programoje Stasio Santvaro naujos knygos pristatymas. Kalbės rašytojas A. Gustaitis ir pats autorius.

LAISVĖS VARPAS, Sekm. 11-12 val. WWEL, 1430 KC. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Telefonas 586-7209.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00

iš BOSTONO ir NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

kovo 23 gegužės 4
balandžio 25 gegužės 9
balandžio 29 rugsėjo 17

rugsėjo 22

DVIEJŲ SAVAIČIŲ: Maskva/Vilnius/Leningradas/Briuselis

gegužės 28 liepos 16
birželio 11 rugpjūčio 6
liepos 2 rugsėjo 3

gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniiais lėktuvų skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

Dėl GRUPINIŲ KAINŲ, galiojančių išvykimo laiku, kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617-268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūnienė

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, preinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj į-

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE

460 West Broadway

South Boston

9 AM to 3:30 PM

Monday thru Friday

Saturday 10 AM to 1 PM

268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE

740 Galfen Blvd.

8:30 AM to 5:30 PM

Mon. Tues. Wed. & Fri.

Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM

Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

A.A.

DR. JUOZUI KOVALIAUSKUI

Lietuvoj mirus, jo šeimai ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia jo pusbroliai

Stasys Kavaliauskas, Niagara Falls, N.Y.,
Dr. Bernardas Kavaliauskas (Covalesky)
su žmona Margarita ir šeima, Dover, N.J.

Mielam Bičiuliui

A.A.

ANTANUI KAZUKAUSKUI

mirus, jo žmonai Bronei ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Ona ir Vytautas Baltučiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: kovo 18, šeštadienį, 7 v.v. simpoziumas — Helsinkio-Belgrado pasitarimai ir Lietuva. Rengia Alta.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas šaukiamas kovo 19, sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo — pasižmonėjimas.

Aktorius Henrikas Kačinskas kovo 12 lankėsi Toronte ir dalyvavo dr. Jono Basanavičiaus minėjime, kur skaitė minėjimui pritaikytą poeziją bei kitą literatūrą.

Patiksliname. Praeitame Darbininko numery, aprašant parodą ir premijų įteikimą, buvo parašyta, kad garbės pažymėjimą gavo Juozas Šukys. Jo vardas yra ne Juozas, bet Julius.

Maironio lituanistinėje mokykloje ryšium su Velykų šventėm pamokų nebus kovo 25 savaitgalį.

Kultūros Židinio A. Maceikos vardo biblioteka gavo knygų iš Vacio Karmazino. Biblioteka dėkoja už šią dovaną.

Vargonininkų — Muzikų Sąjungos koncertas bus balandžio 15, šeštadienį, Kultūros Židiny. Koncerto programą atlieka: solistai Genė Ugienskienė ir Benediktas Povilavičius, pianistė Aldona Kepalaitė, pianistas ir vargonų virtuosas Albinas Prižgintas ir New Yorko vyrų choras, vadovaujamas muziko Vytauto Daugirdo.

Janina Simutienė atidarys madų parodą ir tars sveikinimo žodį. Madų paroda vyksta balandžio 16 Kultūros Židiny. Rengia Balfo 100-asis skyrius.

Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje kovo 12 buvo Švč. Sakramento garbinimas. Labai gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Albino Prižginto. Jam talkino Apreiškimo parapijos vargonininkas Viktoras Ralys ir Perkūno choro vadovas Vytautas Daugirdas. Taip pat padėjo ir keli A. Prižginto draugai amerikiečiai.

Pabaltiečių poezijos popietė bus kovo 18, šeštadienį, 3:30 v. popiet Ukrainiečių Institute, 2 E. 79 St. Manhattane. Po popietės vaišės ir atgaiva.

Dail. Elenos Urbaitytės kūrinių paroda vyksta Phoenix galerijoje, 30 West 57 Street, Manhattane. Paroda atidaroma kovo 18 ir tęsis iki balandžio 6. Bus išstatyti aliejinės tapybos kūriniai ir kolažas.

Antras kaimas, Chicagos satyrinis teatras, kviečiamas Laisvės Žiburio radijo, atvyksta į New Yorką ir balandžio 1, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny atliks visai naują programą, kuri susudaryta iš trumpų vaidinimėlių. Juose bus paliestos visuomeninio gyvenimo aktualijos. Po programos — šokiai.

Dr. Aleksandras Gasiūnas, 88 metų, mirė kovo 13 pas savo sūnų Donatą Gasiūną, Carmel, N.Y.

PABALTIEČIŲ POEZIJOS POPIETĖ

Ivyks

kovo 18, šeštadienį, 3:30 v. popiet
Ukrainiečių Institute,
2 E. 79th Street
Manhattane (prie 5tos Ave.)

Dalyvauja: L. Andriekus, J. Blekaitis, J. Mekas, H. Nagys,

D. Sadūnaitė

Žymūs latvių ir estų poetai:
G. Salinš, A. Rannit ir kiti

Įėjimo auka — 4 dol., studentam ir pensininkam — 2 dol.
(įskaitant vaišės ir atgaivą)

Rengia Pabaltiečių Meno Draugija

BALTIA

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA KOVO 18, ŠEŠTADIENĮ, 7 V.V. KULTŪROS ŽIDINIO APATINĖJE SALĖJE

RENGIA

SIMPOZIUMĄ

TEMA

LIETUVOS BYLA HELSINKIO-BELGRADO KONFERENCIJŲ ŠVIESOJE.

Pranešimus padarys:

DR. KAZYS BOBELIS — ALTos pirmininkas,
ALGIRDAS KASIULAITIS ir
DR. KAZYS ŠIDLAUSKAS.

Simpoziumui vadovaus

DR. LEONAS KRIAUČELIŪNAS, ALTos
visuomeninių ryšių komiteto pirmininkas

Visi kviečiami atsilankyti.

Įėjimas — nemokamas.

NEW YORKO ALTOS TARYBA

Moterų Vienybės pavasario balius bus gegužės 6, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Vyr. skaučių židinio Vilija sueiga šaukiama kovo 20, pirmadienį, 7:30 Kultūros Židiny. Už valandos, t.y., 8:30 v.v. dalyvavę tautinėje stovykloje Australijoje padarys pranešimą apie stovyklą, parodys nuotraukų ir skaidrių. Kviečiamos visos vyr. skautės, skautai vyčiai ir visi, kas domisi.

Madų paroda rengiama balandžio 16, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny. Rengia Balfo 100-tasis skyrius. Bus rodomi paskutinės mados pačių siūti ir megzti bei pirkti drabužiai ir Ch. Jordon batai. Bus demonstruojami ir vaikų drabužiai.

Atvelykio popietė, rengiama LMK Federacijos New Yorko klubo, bus balandžio 2, sekmadienį, Kultūros Židiny. Šiomet atskiri pakvietimai nesiuntinėjami. Visi maloniai kviečiami dalyvauti šioje tradicinėje Atvelykio popietėje, kur visi smagiai praleisite laiką.

Į Rio de Janeiro kelionė lėktuvu ir vienai savaitei pirmos klasės viešbutis (National) — tik 449 dol. Išvykstama kovo 19. Dėl informacijų skambinti: Vy-tis International, telef. 769-3300.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

NEWARK, N.J.

Lietuvos vyčių 29 kuopa savo globėjo, šv. Kazimiero, šventę atšventė kovo 5, sekmadienį.

Kuopos narius lietuvių veteranų postas iškilmingai palydėjo į bažnyčią, kur buvo pamaldos. Pradžioje sugiedotas Amerikos himnas. Prel. J. Scharnus aukojo mišias ir pasakė pritaikytą pamokslą apie šv. Kazimierą ir jo reikšmę vyčiams. Aukos atnešė Mary Stonis ir kuopos pirmininkas Kazys Šipaila. Giedojo Šv. Cecilijos choras, kuriam vadovavo Klemensas Bagdonavičius. Mišių metu sugiedojo himną šv. Kazimiero garbei. Solo giedojo Danutė Kiaušaitė ir Mečislovas Razgaitis. Pamaldų pabaigoje sugiedoti vyčių ir Lietuvos himnai.

Pusryčiai buvo parapijos salėje. Programai vadovavo Kazys Šipaila, invokaciją sukalbėjo prel. J. Scharnus, svečius pristatė šių eilučių autorius. Kalbėtoju buvo kun. Pranciškus I. Jaraška iš Philadelphijos. Jis buvo labai šiltai sutiktas, kaip grįžęs į namus, nes pasirodė, kad jis gimęs Kearny, N.J. Jis kalbėjo apie savo darbą Philadelphijos arkivyskupijos tribunole, kur jis yra tribunolo advokatas. Pasakojė, kaip Bažnyčia tvarko skyrybų ir anuliavimo bylas.

Užbaigiant pusryčius, maldą sukalbėjo kun. P. Jaraška. Įvykis buvo aprašytas Jersey Journal ir Jersey City, N.J. F.V.

Woman wanted. House-cleaning, laundry, for business woman, 5 1/2 days or 36 hours weekly. Marine Park Brooklyn. Must speak English. Call Gail 964-3044.

Naujausius 1978 metų JAV gamybos automobilius galima įsigyti gamintojo kaina. Tai gali-mybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

Išnuomojamas 4 kambarių butas Hawthorne, N.J. Dėl sąlygų kreiptis telef. 201 423-2981.

Ieškomas butas iš 4-5 kambarių Woodhavene ar Richmond Hill, N.Y. Nuomininkės yra dvi seserys vidurio amžiaus. Tel. 235-5651.

Richmond Hill North parduodamas gražiai ir moderniai įrengtas 8 kambarių namas su 4 miegamaisiais ir pustrėčios vonios. Įrengtas rūšys, didelis kiemas, arti krautuvų, mokyklų, bažnyčios, prie pat Forest parko. Kaina 56,000 dol. Skambinti dienomis 9-5 val., telef. 849-7772.

Komunijos pusryčiai, rengti Apreiškimo parapijos choro, buvo kovo 12. Po pamaldų visi susirinko į parapijos salę. Garbės svečiu buvo Jonas Rūtenis. Jis paskaitė du eilėraščius. Choras jam dėkingas už šių eilių paskaitymą. Taip pat dėkoja ir Ele-nai Mickeliūnienei už puikų maistą.

Antanas Padvelskis, sulaukęs 72 metų, kovo 5 mirė Summer-set ligoninėje. Velionis buvo kilęs iš Suvalkijos, Vilkaviškio apskrities, Varpučio kaimo. Po antrojo pasaulinio karo su pabėgėlių banga atvyko į Ameriką ir apsigyveno Brooklyne. Vėliau išsikėlė gyventi į Sommerville, N.J., kur ir mirė. Nuliūdime liko žmona Anelė, dukra Rasa Lakačauskienė, sūnus Vytautas, vienas anūkas ir du broliai Lietuvoje. Palaidotas kovo 7 iš Šv. Juozapo Bažnyčios Raritan, N.J., Šv. Bernardo kapinėse Sommerville, N.J.

Dail. Albinas Elskus dalyvauja Amerikos vitražistų parodoje, kuri vyksta Crafts muziejuje Manhattane, arti Moderniojo Meno muziejaus. Apie parodą parašė Time žurnalas, kur buvo paminėtas ir Alb. Elskus. Daug išsamiau ir plačiau parašė Craft Horizons žurnalas vasario mėnesio numery. Įdėjo vieną Alb. Elskaus vitražą — rožių langą ir labai gražiai įvertino jo vitražinę kūrybą.

Estijos nepriklausomybės minėjime vasario 26 New Yorke, armėnų salėje dalyvavo 1,300 estų. Pagrindinę kalbą pasakė senatorius R. Dole.

New Yorko ateitininkai sendraugiai per valdybos išdininę F. Ignaitienę įteikė 20 dol. auką Darbininkui stiprinti. Nuoširdus aciu.

Jurgis Mykolaitis, jūrininkas, tarnavęs danų laive, buvo rastas negyvas kovo 1. Buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermeninėje. Kovo 11 buvo krematoriume sudegintas. Pelenai išvežti į Braziliją, kur gyvena jo sesuo.

Apreiškimo parapijos choras Verbių sekmadienį, kovo 19, be bendrų giedojimų bažnyčioje dar atliks: Inflamatus et Accensus — Rossini, solo gieda Asta Butkus, toliau Hosanna Filio David — Franz Schuberto ir ištrauka iš "Paskutiniųjų septynių Kristaus žodžių" — muzika Dubois. Chorui diriguoja Viktoras Ralys.

M. Šaulienė a.a. Antano Kazu-kausko atminimui vietoj gėlių įteikė 10 dol. auką Kultūros Židinio išlaikymui. Nuoširdus aciu.

Jonas K. Karys iš Bridgeport, Conn., širdingai dėkoja visiems jį prisiminusiems bei pasveikinusiems jo 75-tojo gimtadienio (kovo 4) proga. Užtuot pagal čia įsisenėjusias tradicijas aplaistęs šampanu, sukaktuvininkas paa-ukojo Lietuvų Kultūros Židiniui New Yorke 100 dolerių. Kultūros Židinio vadovybė džiaugiasi mielo sukaktuvininko tautiniu susipratimu ir, dėkodama už auką, linki ir kitiem pa-sekti jo gražiu pavyzdžiu.

NEW JERSEY SKAUTAI IR SKAUTĖS MALONIAI KVIEČIA JUS DALYVAUTI

KAZIUKO MUGĖJE

1978 kovo 19, sekmadienį,
Lietuvių Laisvės salėje,
269 Second St., Elizabeth, N. J.

Pietų kaina: \$4.00 suaugusiems, 12.00 vaikams
Pietūs nuo 12 val. iki 2 val.
Mugės atidarymas — 1 val.
Bus skautų-čių rankdarbių; medžio drožiniai, žvakidės,
audiniai, "macramė", kimštai gyvuliukai ir t.t.

Loterija

Kavinė

Žaidimai

Praleiskite sekmadienio popietę su mumis!

Iškylusis humoro ir satyros teatras iš Chicagos

ANTRAS KAIMAS

atvyksta su visai nauja niekur nematyta 1978 m. programa į New Yorką.

PROGRAMOJE:

keliolika trumpų humoro ir satyros vaizdelių:

- Lietuviško visuomeninio, politinio, kultūrinio gyvenimo pilkoji pusė
- Keblios šeimyninės ir asmeninės situacijos
- Organizacijų ir veikėjų glostymas (tik prieš plauką!)

Šokiai, grojant AMUR orkestrui — Juozo Nako dainos

Užkandžiai ir gėrimų bufetai visose salėse

KULTŪROS ŽIDINYJE

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

ŠEŠTADIENĮ, BALANDŽIO 1 D. 7 VAL. PUNKTUALIAI

BILIETAI — 6 dol.

Visos vietos numeruotos

Bilietus patartina įsigyti iš anksto, prisiunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą su pašto ženkle voką: LITHUANIAN RADIO CLUB, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETUS GALIMA ĮSIGYTI IR PAS PLATINTOJUS:

NEW YORKE:
Andriūsis (Haven Realty)
Eug. Kezienė
A. Diržys
VI. Vasikauskas
Agentūra "Vytils"
V. B. Labutis
G. Kudirkienė
Ž. Juriene

S. Kačinskienė
R. Kezys
M. Šalinskienė

NEW JERSEY:
B. Macijauskienė
S. O. Skurvydas
A. Rugys
V. Mamaitis

Visus atsilankyti kviečia

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

